Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om ändring av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner avtalet av den 27 januari 2021 och den 8 februari 2021 om ändring av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien och Republiken Finland samt antar en lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Genom avtalet utvecklas Europeiska stabilitetsmekanismens funktion. De viktigaste ändringarna jämfört med nuläget gäller genomförandet av en finansiell säkerhetsmekanism för bankernas gemensamma resolutionsfond inom ramen för Europeiska stabilitetsmekanismen, ändringen av kvalifikationskriterierna för det förebyggande finansiella stödet samt bedömningen av skuldhållbarhet och förfarandena för omstrukturering av skulder.

Avtalet träder i kraft den dag då ratificerings-, godkännande- eller godtagandeinstrumenten har deponerats av samtliga signatärer. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft efter ikraftträdandet av avtalet, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

_____

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL ... 1
MOTIVERING ... 3
1 Bakgrund och beredning ... 3
1.1 Bakgrund ... 3
1.2 Beredning ... 3
2 Avtalets syfte ... 5
3 De viktigaste förslagen ... 6
4 Propositionens konsekvenser ... 6
4.1 Allmänt ... 6
4.2 En gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden ... 6
4.3 Utveckling av ESM:s instrument för förebyggande finansiellt stöd ... 7
4.4 Skuldhållbarhet och förfaranden för omstrukturering av skulder ... 8
4.5 Överföring av EFSF-stöd ... 8
4.6 Finlands exponeringar ... 9
4.7 Åtgärder på EU-nivå anknutna till coronaviruskrisen ... 14
4.8 Sammanfattning av de huvudsakliga exponeringarna och åtagandena i anslutning till EU-medlemskapet ... 15
5 Bestämmelserna i fördraget och deras förhållande till lagstiftningen i Finland ... 16
6 Ikraftträdande ... 24
7 Bifall av Ålands lagting ... 24
8 Förhållande till andra propositioner ... 24
9 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning ... 24
9.1 Behovet av riksdagens samtycke ... 24
9.2 Behandlingsordning ... 25
LAGFÖRSLAG ... 29
Lag om avtalet om ändring av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen ... 29
FÖRDRAGSTEXT ... 30

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

De medlemsstater som ingår i euroområdet enades i december 2012 om åtgärder för att utveckla Ekonomiska och monetära unionen (nedan *EMU*) på stats- och regeringschefsnivå. I december 2014 kom stats- och regeringscheferna i alla EU-länder överens om att kommissionens ordförande, tillsammans med eurotoppmötets ordförande, Eurogruppens ordförande, Europaparlamentets talman och Europeiska centralbankens (nedan *ECB*) ordförande ska utarbeta en rapport om detta. De fem ordförandenas rapport blev klar i juni 2015. Tyngdpunkten har därefter legat på konkreta utvecklingsåtgärder som kan genomföras inom ramen för de gällande EU-fördragen, såsom utvecklingen av en bank- och kapitalmarknadsunion.

Som ett led i processen för att utveckla EMU lade kommissionen den 6 december 2017 fram ett förslag till förordning om inrättande av Europeiska valutafonden. Eftersom förslaget till förordning inte fick något stöd från medlemsstaterna avslutades behandlingen i rådet och förhandlingar inleddes om utveckling av Europeiska stabilitetsmekanismen (nedan *ESM*) på grundval av det mellanstatliga fördraget om inrättande av den. I juni 2018 fattades ett principbeslut vid eurotoppmötet om att den gemensamma säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden ska tillhandahållas genom ESM. Eurogruppen nådde den 3 december 2018 samförstånd om huvuddragen i utvecklingen av ESM som eurotoppmötet fastställde den 14 december 2018.

1.2 Beredning

Beredningen av avtalet

Förhandlingarna om ändringar i ESM-fördraget inleddes i början av 2019. Eurogruppen nådde den 13 juni 2019 ett brett samförstånd om de ändringar som ska göras i ESM-fördraget och eurotoppmötet fastställde överenskommelsen den 21 juni 2019. Eurogruppen behandlade dessutom den 4 december 2019 de ändringar i därtill hörande tekniska dokument och anvisningar som översynen av ESM-fördraget förutsätter. Eurogruppen nådde den 30 november 2020 en slutlig överenskommelse om avtalspaketet. Eurotoppmötet fastställde resultatet av förhandlingarna den 11 december 2020.

Med undantag av Estlands representant undertecknade euroländernas ständiga representanter vid Europeiska unionen den 27 januari 2021 ett avtal om ändring av ESM-fördraget (nedan *ändringsavtale*t). På grund av regeringsskiftet i Estland undertecknade landets representant avtalet först den 8 februari 2021.

Dessutom ingick ESM och kommissionen den 14 november 2018 ett samarbetsmemorandum som syftar till att komplettera ändringarna i ESM-fördraget genom att precisera arbetsfördelningen mellan dem.

Beredningen på nationell nivå

Ändringsavtalet har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

Finlands allmänna ståndpunkter och förutsättningarna för att slutföra den ekonomiska och monetära unionen presenteras i statsrådets utredning E 80/2017 rd, i statsrådets kompletterande skrivelse EJ 26/2018 rd , i statsrådets skrivelse U 5/2018 rd samt i statsrådets kompletterande skrivelse EJ 5/2019 rd. Förhandlingarna om den gemensamma säkerhetsmekanismen har beskrivits och ståndpunkter om den har presenterats i statsrådets utredning E 43/2017 rd, i statsrådets kompletterande skrivelse EJ 15/2018 rd, i statsrådets utredning E 45/2019 rd, i statsrådets kompletterande skrivelse EJ 2/2020 rd och i statsrådets skrivelse U 15/2020 rd. Dessutom presenteras ståndpunkter om och förutsättningar för ett tidigarelagt införande av den gemensamma säkerhetsmekanismen i statsrådets utredning E 138/2020 rd.

Finland har förhållit sig positivt till utvecklandet av ESM. Vid förhandlingarna strävade Finland efter att ytterligare förtydliga villkoret att stödfinansiering från ESM ska stå till förfogande endast om låntagarens skuldhållbarhet först har säkerställts, vid behov genom skuldnedskrivning. Finland hade också som mål att ändringar i villkoren för ESM-finansiering ska sporra till ansökningar om stöd i rätt tid för att begränsa mängden stöd.

Finland understödde inrättandet av en gemensam säkerhetsmekanism för resolutionsfonden i anslutning till ESM.

Finland ansåg att det nominella maximibeloppet för den gemensamma säkerhetsmekanismen och kreditlinans storlek (det maximala tillgängliga kreditbeloppet) är tydliga och i tillräcklig utsträckning begränsar de risker som är förenade med säkerhetsmekanismen. I de beslut som gällde säkerhetsmekanismen förutsatte Finland i princip alltid enhällighet och respekt för de nationella parlamentariska förfarandena i samband med besluten.

Riksdagens ställningstagande till beslut om program för finansiellt stöd genom ESM

Revisionsutskottet beslutade vid sitt möte den 24 maj 2017 att lämna ett betänkande om ärendet Riksdagens budget- och tillsynsbefogenheter (ReUB 9/2017 rd). På grundval av betänkandet godkände riksdagen ett ställningstagande enligt vilket riksdagen förutsätter att regeringen utreder behovet av lagändringar enligt vilka beslut om nya program för finansiellt stöd genom ESM fattas av hela riksdagen, i det fall att ESM:s nuvarande roll inte förändras och medlemsländernas ståndpunkter beaktas i dess beslutsfattande (RSk 37/2017 rd).

I bilaga 3 till regeringens årsberättelser, senast i berättelse B3/2021 rd, konstateras i fråga om riksdagens ställningstagande att ändringarna av ESM-fördraget innehåller frågor som kräver riksdagens godkännande för att träda i kraft. I samband med detta kan behovet av att ändra förfarandet för att besluta om nya program för finansiellt stöd utvärderas.

Grundlagsutskottet har ansett att ärenden som rör ESM uppenbart är EU-ärenden (GrUU 1/2011 rd). Beslut om ESM:s program för finansiellt stöd är således sådana EU-ärenden som avses i grundlagen. Bestämmelser om behandlingen av dessa ärenden i riksdagen finns i grundlagens 96 och 97 §.

I enlighet med grundlagens 96 § behandlar riksdagen förslag till sådana rättsakter, fördrag eller andra åtgärder om vilka beslut fattas inom EU och som annars enligt grundlagen skulle falla inom riksdagens behörighet. Statsrådet ska sedan det fått kännedom om ett sådant förslag utan dröjsmål sända förslaget till riksdagen genom en skrivelse så att riksdagen kan ta ställning till det. Förslaget behandlas i stora utskottet och vanligen i ett eller flera andra utskott som ger

utlåtande till stora utskottet. Stora utskottet kan vid behov ge ett yttrande om förslaget till statsrådet. Talmanskonferensen kan besluta att ett sådant ärende också ska tas upp till debatt i plenum, varvid riksdagen dock inte fattar beslut i saken.

Enligt grundlagens 97 § ska riksdagens utrikesutskott på begäran och även annars vid behov få en utredning av statsrådet om frågor som gäller utrikes- och säkerhetspolitiken. Riksdagens stora utskott ska på motsvarande sätt få en utredning om beredningen av andra ärenden i Europeiska unionen. Talmanskonferensen kan besluta att en utredning ska tas upp till debatt i plenum, varvid riksdagen dock inte fattar beslut i saken.

Tre program för finansiellt stöd har beviljats från ESM: Spanien 2012, Cypern 2013 och Grekland 2015. Inget av programmen togs upp till debatt i plenum.

Bestämmelser om behandlingen av EU-ärenden i riksdagen finns i grundlagen, varför det inte är möjligt att i plenum genom vanlig lag föreskriva om godkännande av ESM:s program för finansiellt stöd.

De program för finansiellt stöd som beviljats inom ramen för det europeiska finansiella stabiliseringsinstrumentet (nedan *EFSF*) var förenade med ett nationellt förfarande som det föreskrivs om i 3 § i lagen om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument (668/2010). I paragrafen sägs det att innan statsrådet beslutar om beviljande av statsborgen ska riksdagen ges ett meddelande i frågan. Riksdagen fattade inte något juridiskt beslut om EFSF:s program för finansiellt stöd på grundval av meddelandet, utan meddelandeförfarandet hänförde sig till det nationella beslutsfattandet om den statsborgen som beviljas för finansieringen av EFSF. Beviljandet av statsborgen var nödvändigt för att EFSF:s styrelse skulle kunna bevilja ett program för finansiellt stöd, eftersom EFSF:s verksamhet bygger på euroländernas garantier för finansieringen av den.

ESM är beroende av kapital, inte av de garantier som medlemmarna beviljar. I beslutsfattandet om ESM:s program för finansiellt stöd ingår inget separat nationellt beslutsförfarande. Alla beslutsfaser som gäller beviljandet av program för finansiellt stöd hör till tillämpningsområdet för grundlagens 96 och 97 §. Beslutsfattande i plenum om ESM:s program för finansiellt stöd skulle förutsätta en ändring av grundlagen.

Med beaktande av grundlagsutskottets utlåtandepraxis om ESM-fördragets konsekvenser för säkerställandet av riksdagens budgetmakt och möjligheter att få information och påverka (till exempel GrUU 1/2011 rd, GrUU 25/2011 rd, GrUU 13/2012 rd) är det inte nödvändigt att föreskriva om ett separat förfarande för godkännande av ESM:s program för finansiellt stöd som avviker från grundlagens 96 och 97 §.

2 Avtalets syfte

Syftet med ändringarna i ESM-fördraget är att stärka ESM:s förmåga att identifiera och delvis också förebygga framtida kriser. Syftet med avtalsändringarna är dessutom att stärka stödvillkoret om att sökandens offentliga skuld ska vara hållbar samt att effektivisera en tillförlitlig bedömning av skuldhållbarheten. Avtalet syftar också till att effektivisera det förebyggande finansiella stödet. Syftet med avtalet är att trygga finansieringen av den gemensamma resolutionsfonden i situationer där resolutionsfondens egna medel är uttömda eller inte räcker till för att genomföra de överenskomna åtgärderna. Avtalet syftar också till att underlätta en eventuell överföring till ESM av EFSF:s finansiella stöd.

3 De viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner ändringsavtalet. Propositionen innehåller också ett förslag till så kallad blankettlag genom vilken de bestämmelser i ändringsavtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Allmänt

De viktigaste konsekvenserna av ändringsavtalet gäller den gemensamma finansiella säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden som ESM ska tillhandahålla, uteslutandet av instrumenten för direkt rekapitalisering av banker från de tillgängliga instrumenten för finansiellt stöd, ändringarna i det förebyggande finansiella stödet samt ändringarna i bedömningen av skuldhållbarheten och förfarandena för omstrukturering av skulder.

De risker för Finlands statsfinanser som det finansiella stödet genom ESM medför gäller huvudsakligen inbetalning av infordringsbart kapital till och redan inbetalt kapital i ESM. Ekonomiska konsekvenser eller ytterligare exponeringar och åtaganden kan uppstå om en medlemsstat som fått finansiellt stöd eller resolutionsnämnden inte återbetalar stödet på det sätt som överenskommits. Finland kan då tvingas tillskjuta ytterligare kapital till ESM. Det absoluta maximibelopp som kan krävas av Finland är 12,55 miljarder euro, varav 1,43 miljarder euro redan är inbetalt. Risken för ESM och därmed även för medlemsstaterna i euroområdet begränsas av att ESM har prioriterad status i förhållande till andra fordringsägare genast efter Internationella valutafonden (*International Monetary Fund*, nedan *IMF*).

De exponeringar och risker som det finansiella stödet och lånen från ESM medför för euroländerna begränsas i huvudsak genom en stark kapitalstruktur, status som prioriterad fordringsägare (efter IMF), skuldhållbarhet som en förutsättning för beviljande av stöd och konditionalitet som bestäms för varje instrument. Genom kravet på enhälligt beslutsfattande tryggas medlemsländernas budgetsuveränitet. Genom de förfaranden för omstrukturering av skulder, ändringar i prissättningen och incitamenten samt de skärpta villkor för beviljande av förebyggande finansiellt stöd som fastställts i enlighet med ändringarna i ESM-fördraget kan man på ett effektivare sätt än tidigare hantera de risker som det finansiella stödet ger upphov till.

4.2 En gemensam säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden

Med tanke på riskerna är det av betydelse hur stor del av ESM:s utlåningskapacitet som reserveras för riskfyllt finansiellt stöd, såsom stöd till banksektorn i och med säkerhetsmekanismen. Även kreditvärderingsinstituten fäster särskild uppmärksamhet vid detta vid bedömningen av ESM:s kreditvärdighet.

Med tanke på de risker som stödet medför ska det dessutom beaktas att även om resolutionsnämnden är en EU-myndighet, är dess budget enligt artikel 58 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 (nedan *SRM-förordningen*) inte en del av unionens budget och dess verksamhet finansieras inte genom unionens budget utan genom förvaltningsavgifter som tas ut hos banker som är auktoriserade inom bankunionen. Enligt artikel 310 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) måste unionens budget vara i balans.

Enligt artikel 67 i SRM-förordningen får unionens budget eller nationella budgetar under inga omständigheter belastas för fondens kostnader eller förluster. Resolutionsnämndens kreditvärdighet bygger uteslutande på dess förmåga att samla in lagstadgade stabilitetsavgifter från alla banker som är auktoriserade inom bankunionen.

I samband med införandet av säkerhetsmekanismen upphävs ESM-rådets beslut om ett instrument för direkt rekapitalisering av banker via ESM. I och med att motpartsrisken avseende en enskild bank försvinner kan ESM:s riskposition anses bli bättre. En förutsättning är dock att resolutionsnämnden kan samla in de betalningar från bankerna som krävs för återbetalning av ESM-lån under lånetiden. Resolutionsfonden finansieras av banker som är verksamma inom bankunionens jurisdiktion och därmed är kreditvärdigheten för resolutionsnämnden, som förvaltar fonden, beroende av bankernas förmåga att betala lagstadgade stabilitetsavgifter, varav i synnerhet de extraordinära efterhandsbidragen är förknippade med en stark procyklikalitet. Det kan vara mycket svårt att samla in stabilitetsavgifter i krissituationer eller omedelbart därefter.

I och med införandet av säkerhetsmekanismen slopas instrumentet för direkt rekapitalisering av banker genom beslut av ESM-rådet. Maximibeloppet för instrumentet för direkt rekapitalisering har fastställts till 60 miljarder euro. På grund av instrumentets riskfyllda karaktär ansåg kreditvärderarna dock att användningen av det binder ESM:s utlåningskapacitet något mer än trefaldigt, dvs. cirka 186 miljarder euro, för att ESM ska behålla den högsta kreditvärderingen i fall att de 60 miljarder euro som reserverats för instrumentet används i sin helhet. Kreditvärderingsinstituten har uppgett att säkerhetsmekanismen anses vara betydligt mindre riskfylld och att dess inverkan på ESM:s utlåningskapacitet således är betydligt mindre.

4.3 Utveckling av ESM:s instrument för förebyggande finansiellt stöd

De ändringar i ESM:s instrument för förebyggande finansiellt stöd, dvs. den förebyggande villkorade kreditlinan (*Precautionary Conditioned Credit Line*, nedan *PCCL*) och kreditlinan med utvidgade villkor (*Enhanced Conditions Credit Line*, nedan *ECCL*), som ändringsavtalet innebär skapar incitament för snabbare återbetalning av stödet och kontinuerligt iakttagande av villkoren.

Sannolikheten för utnyttjande av det förebyggande finansiella stödet minskas av åtstramningarna av förhandskriterierna för beviljande av stöd. Det kontinuerliga iakttagandet av kriterierna begränsar i hög grad enskilda medlemsstaters finanspolitiska handlingsutrymme. Om förhandskriterierna inte uppfylls avbryts stödarrangemanget, om inte styrelsen enhälligt beslutar något annat. Dessutom är avsikten att i prissättningen införa sanktionshöjningar som gör att det finansiella stödet snabbt blir dyrt.

De ändringar som föreslås i synnerhet i PCCL syftar till att effektivisera användningen av instrumenten för att ansökningar om finansiellt stöd ska göras i ett tidigare skede och att förebyggandet av kriser ska bli mer effektivt. Förebyggande finansiellt stöd från ESM har hittills aldrig använts. Med tanke på Finlands exponering kan det förebyggande finansiella stödet anses vara delvis jämförbart med likviditetsstöd och de risker som är förenade med det vara mer begränsade än de ESM-lån som beviljas i samband med det makroekonomiska anpassningsprogrammet.

Ett effektivare utnyttjande av det förebyggande stödet kan anses begränsa Finlands exponering och därtill förknippade risker jämfört med en situation där man ansöker om stöd i ett så sent skede som möjligt. Om ett land ansöker om stöd efter att en kris redan har eskalerat växer det stödbelopp som behövs och programtiden förlängs när investerarna tappar förtroendet för lan-

dets förmåga att klara av sina problem. Genom en ansökan om stöd i ett tidigt skede kan investerarnas förtroende bevaras och spridningen till andra euroländer, det finansiella systemet och realekonomin minimeras. I samband med det förebyggande finansiella stödet kan landet fortfarande ansöka om finansiering på kapitalmarknaden och syftet med tillhandahållandet av stödet är att minska investerarnas oro över landets förmåga att klara av sina betalningsskyldigheter. Utgångspunkten för det förebyggande finansiella stödet är att det inte ens ska behöva lyftas, utan dess huvudsakliga syfte är att lugna marknaden.

4.4 Skuldhållbarhet och förfaranden för omstrukturering av skulder

Om finansiellt stöd beviljas i situationer där ett lands skulder är på en ohållbar nivå och de inte fås ner till en hållbar nivå genom omstrukturering av skulder innan det finansiella stödet betalas ut kan det leda till att den privata investerarrisken överförs på medlemsstaterna genom ESM-programmet. Avsaknaden av en fungerande ram för omstrukturering av skulder kan leda till en situation där riskerna och exponeringen mot en ohållbar skuldbörda överförs på andra medlemsstater genom det finansiella stödet.

Finansieringen av programmen för finansiellt stöd från ESM medför inga direkta budgetkonsekvenser för finska staten och ökar inte finska statens borgensexponering, eftersom ESM fungerar med stöd av sitt inbetalda kapital och skaffar de medel som behövs genom att emittera skuldebrev. Programmen ökar dock ESM:s balansräkning genom ökningen av tillförda medel och därigenom dess ekonomiska risker. Då ökar också riskerna för finska staten indirekt.

I avtalsändringarna ingår ett åtagande att vid ingången av 2022 införa de klausuler om kollektivt agerande som fastställts i fråga om nya masskuldebrevslån inom euroområdet. Syftet med klausulerna om kollektivt agerande är att förtydliga omstruktureringen av skulder vid en eventuell omstrukturering. Röstningspraxis vid fordringsägarnas möte ändras så att det förutom om enskilda serier av skuldebrev blir möjligt att rösta också om enskilda utestående skulder. I ett instabilt marknadsläge kan detta höja priset på marknadsmässig finansiering för länder med svagare kreditbetyg, om investerarna anser att sannolikheten för insolvens eller omstrukturering av skulder har ökat. Då ökar risktillägget för en hög skuldnivå och svag ekonomi. Detta kan dock anses ha en sund effekt på riskprissättningen och sporra till en ansvarsfull ekonomisk politik.

4.5 Överföring av EFSF-stöd

EFSF-stöd kan överföras till ESM. Överföringen sker genom att ESM-rådet ger ESM tillstånd att överta EFSF:s fordringar och skyldigheter. ESM-rådet ska enhälligt godkänna de arrangemang som behövs för att överföra stöden. I det gällande ESM-fördraget finns inga bestämmelser om hur överföringen av stöd påverkar ESM:s kapital. Genom ändringsavtalet underlättas överföringen genom att det blir möjligt att skapa en ytterligare del av grundkapitalet som består av infordringsbart kapital och saknar rösträtt. Överföringen av stöd ska inte öka summan av EFSF:s och ESM:s skulder jämfört med ett scenario där överföringen inte äger rum. Den ytterligare delen ska minskas i takt med återbetalningen av dessa lån.

Enligt ESM-fördraget ska ESM:s inbetalda kapital uppgå till minst 15 procent av ESM:s utlåningskapacitet på 500 miljarder euro. Det betalda kapitalets förhållande till utlåningskapaciteten säkerställer att ESM har ett så gott kreditbetyg som möjligt. Om man beslutar att överföra EFSF:s stöd till ESM i enlighet med nuvarande artikel 40, bör man i praktiken samtidigt besluta om en ökning av både ESM:s inbetalda kapital och det infordringsbara kapitalet. I annat fall

skulle ESM:s återstående utlåningskapacitet minska i motsvarighet till det överförda stödet. Behovet av att höja det inbetalda kapitalet är uppskattningsvis cirka 20 miljarder euro, varav Finlands andel är 357 miljoner euro.

EFSF har betalat 17,7 miljarder euro i stöd till Irland, 24 miljarder euro till Portugal och 130,9 miljarder euro till Grekland, dvs. sammanlagt 172,6 miljarder euro i kapital. Greklands lånekapital är större än det stöd som betalats ut och ökar ytterligare, eftersom Grekland inte betalar räntorna på EFSF-lånen utan de räntor som förfaller till betalning läggs till lånekapitalet fram till december 2032. Vid utgången av 2020 uppgick det sammanlagda beloppet av stödlån i balansräkningen till 185,1 miljarder euro, inklusive förfallna räntor som lagts till kapitalet. För närvarande är Finlands kalkylerade andel av EFSF:s stöd, inklusive Greklands förfallna räntor som lagts till kapitalet, uppskattningsvis cirka 3,57 miljarder euro och inklusive överborgen uppskattningsvis cirka 5,89 miljarder euro.

ESM:s kapitalstruktur har i väsentlig grad påverkats av behovet att säkerställa ett så gott kreditbetyg som möjligt för ESM. Hur mycket nytt infordringsbart extra kapital utan rösträtt som behövs om EFSF:s stöd överförs till ESM beror också i väsentlig grad på kreditvärderingsinstitutens bedömningar vid tidpunkten för den eventuella överföringen. Det är dock sannolikt att beloppet av den ytterligare delen av kapitalet kommer att vara mindre än garantierna till EFSF.

Enligt skäl 13 i ingressen till ESM-fördraget ska ESM ha status som prioriterad fordringsägare på liknande sätt som IMF, så att lån från ESM är efterställda lån från IMF. Denna prioriteringsordning gäller inte lån från EFSF. När EFSF:s stöd överförs till ESM blir de inte prioriterade, utan de har samma prioritet som inom EFSF. Eftersom den prioriterade statusen inte gäller EFSF-lån har Finland ett säkerhetsarrangemang för Greklands EFSF-lån som tryggar Finlands fordringar. Om EFSF-stödet till Grekland överförs till ESM bör säkerhetsarrangemanget för Grekland ändras i enlighet med detta.

4.6 Finlands exponeringar

Finlands exponeringar som hänför sig till hanteringen av stabiliteten i euroområdet

Finland har som medlem av EU och euroområdet deltagit i åtgärder för att stödja den ekonomiska och finansiella stabiliteten i EU och euroområdet genom olika arrangemang under 2008—2018. Det finansiella stödet har beviljats i form av bilaterala lån mellan stater eller genom institutioner som inrättats för ändamålet. Till följd av den ekonomiska och finansiella kris i euroområdet som började 2010 har en europeisk finansiell stabiliseringsmekanism (EFSM), EFSF och ESM inrättats. EFSF kan inte bevilja nytt finansiellt stöd. Eventuella nya program för finansiellt stöd genomförs via ESM, som inrättades 2012 som ett permanent krishanteringsinstrument för euroområdet. Alla program för finansiellt stöd som hittills har godkänts har avslutats.

Det görs inga ändringar i ESM:s kapital genom ändringsavtalet. Det består av inbetalt kapital och infordringsbart kapital. Finlands andel i ESM:s kapital är 1,7811 procent. Det inbetalda kapitalet i ESM uppgår till 80,55 miljarder euro, varav Finlands andel är 1,43 miljarder euro. Det infordringsbara kapitalet i ESM uppgår till 624,3 miljarder euro, varav Finlands andel är 11,12 miljarder euro. Det totala kapitalet i ESM uppgår således till sammanlagt 704,8 miljarder euro. Finlands andel av det är sammanlagt 12,55 miljarder euro.

Av det finansiella stöd som beviljats under eurokrisen var cirka 367 miljarder euro utestående i slutet av maj 2021. Finlands kalkylerade exponering mot de stödlån som betalats ut inom programmen uppgår till sammanlagt cirka 6,69 miljarder euro. Siffran är en uppskattning av det maximala förlustbelopp som kan uppkomma av Finlands kapitalexponeringar, borgensförbindelser, statsgarantier och bilaterala lån. ESM:s maximala utlåningskapacitet är 500 miljarder euro, varav 89,9 miljarder var utnyttjade vid utgången av maj 2021. Av det finansiella stöd som ESM betalat ut är 23,7 miljarder euro ur Spaniens program, 6,3 miljarder euro ur Cyperns program och 59,9 miljarder euro ur Greklands program utestående. Finlands kalkylerade andel av den utnyttjade lånekapaciteten är cirka 1,6 miljarder euro.

Spanien hade vid utgången av maj 2021 återbetalat sammanlagt 17,6 miljarder euro av de 41,3 miljarder euro som landet fått i finansiellt stöd. Finlands exponering på grund av det finansiella stöd som betalats till Spanien ur ESM begränsas av ett säkerhetsarrangemang vars marknadsvärde vid utgången av april 2021 var cirka 291,0 miljoner euro. I fråga om finansiellt stöd som betalats till Spanien har ESM inte status som prioriterad fordringsägare eftersom Spaniens program inleddes från EFSF och överfördes till ESM när den inrättades.

EFSF inrättades som ett aktiebolag i Luxemburg av euroländerna och fungerade som ett temporärt krishanteringsinstrument i euroområdet tills ESM:s verksamhet kom igång. Euroländernas garantier gällde finansieringen av EFSF från finansmarknaden och dess förmåga att klara av sina externa betalningsskyldigheter, inte de lån som beviljats inom ramen programmen för finansiellt stöd. Finlands andel av EFSF:s garantier är 1,929 procent.

Av det maximibelopp på 241 miljarder euro som godkändes för EFSF:s finansieringsprogram i februari 2012 var i slutet av mars 2021 cirka 195,1 miljarder euro i användning för finansiering av stödprogrammen för Grekland, Irland och Portugal. Inklusive räntenetto uppgår det belopp som ska garanteras till cirka 219,8 miljarder euro. Finlands andel av kapitalet och nettoräntan var cirka 4,24 miljarder euro och med överborgen cirka 6,764 miljarder euro. Finlands kalkylerade andel av det finansiella stöd som betalats ur EFSF är 3,33 miljarder euro och av den kapitaliserade räntan på Greklands EFSF-lån uppskattningsvis 0,19 miljarder euro, dvs. totalt 3,52 miljarder euro, med beaktande av Portugals amortering i förtid 2019 på dess låneposter som förfaller till betalning 2025. Den kalkylerade andelen återspeglar grovt taget den maximala förlust som kan drabba Finland till följd av dess garantier.

Finland har som ett led i det andra programmet för finansiellt stöd från EFSF till Grekland ingått ett säkerhetsarrangemang med grekiska banker som tryggar finska statens fordringar. Säkerhetsarrangemanget omfattar kapitalet på det lån som Grekland fått från EFSF, inte de räntor som Grekland ska betala. Genom säkerhetsarrangemanget ersätts realiserade förluster som beror på Grekland, inte kalkylmässiga nedskrivningar av värde eller en ökning av garantibeloppet. Marknadsvärdet för Greklandssäkerheten var cirka 905,31 miljoner euro vid utgången av april 2021.

Vid utgången av april 2021 hade Grekland 1,8 miljarder euro kvar att återbetala av det finansiella stödet från IMF, vilket garanteras av alla 189 medlemsländer i IMF. Irland, Portugal och Cypern återbetalade sina finansiella stöd från IMF i förtid. Finlands borgensansvar för det finansiella stöd som IMF beviljat uppgick vid utgången av 2020 till 0,64 miljarder euro.

De viktigaste skillnaderna mellan IMF och ESM gäller de avsevärda skillnaderna i de enskilda ländernas exponeringar och villkoren för finansiering. De exponeringar som orsakas av det finansiella stödet från IMF är begränsade med avseende på Finlands statsfinanser och riskerna för statsfinanserna betydligt mindre. Jämfört med de risker och exponeringar som uppstår via IMF ökas riskerna och exponeringarna i samband med återbetalningen av det finansiella stöd

som euroområdet och dess medlemsstater betalar av det exceptionellt långfristiga och stora finansiella stödet, av att länderna inte har status som prioriterade fordringsägare när det gäller bilaterala lån och EFSF-lån, att ESM:s fordringar är sekundära i förhållande till IMF:s fordringar, att ekonomierna i de stödgivande och stödtagande länderna är sammanlänkade samt av att de stödgivande länderna är så få. På grund av omfattningen och långvarigheten av de totala exponeringar som föranleds av stabilitetsmekanismerna i euroområdet och sannolikheten för att riskerna realiseras är de medlemsstatsvisa borgens- och kapitalexponeringar som följer av stabilitetsmekanismerna i euroområdet statsfinansiellt betydande.

Enligt ESM:s kalkyler hade de länder som fick finansiellt stöd från EFSF eller ESM sparat sammanlagt 18,2 miljarder euro i kostnader för skötsel av lån vid utgången av 2019. De avsevärda skillnaderna i priset på finansiering och lånetidernas längd har lett till långvariga exponeringar för de övriga euroländerna eftersom det stödtagande länderna inte har ekonomiska incitament att i förtid återbetala sina finansiella stöd, som är betydligt förmånligare än marknadsbaserad finansiering. Incitamenten till återbetalning hänför sig i huvudsak till anseenderisker och politiskt tryck.

Det finansiella stöd som ESM och EFSF betalar är långfristigt. Den genomsnittliga viktade löptiden för lånen har varit 15—45 år och löptiden har i princip inte begränsats. De sista posterna av ESM-lånen förfaller år 2060 och de sista posterna av EFSF-lånen år 2070. De långa lånetiderna och den förmånliga prissättningen minskar den totala risken i samband med återbetalningen men orsakar långvariga borgens- och kapitalexponeringar för de övriga staterna i euroområdet. På grund av de långa lånetiderna för stödlånen finns det en löptidsobalans mellan ESM:s och EFSF:s fordringar och de tillförda medlen som medför exponering mot marknadsrisker. Kostnaderna för kapitalanskaffning och därmed ändringarna i räntenivån överförs dock på priserna på stödlånen och på kort sikt är målet bl.a. att genom noggrann kassaflödesuppföljning hantera de likviditetsrisker som ändringarna i räntenivån medför.

Bedömning av risker som föranleds av euroområdets stabilitetsmekanismer

Eventuella förluster för ESM, som finansieras med eget kapital, täcks i första hand av en reservfond vars medel vid utgången av 2020 uppgick till 2,64 miljarder euro. Om det här inte räcker till täcks förlusterna av inbetalt kapital. ESM:s inbetalda kapital på 80,55 miljarder euro har investerats i kontanter och värdepapper med högt kreditbetyg, som med tiden också genererar intäkter som kan användas till att utöka reservfonden. Om dessa tillsammans inte räcker ska förlusterna täckas av infordringsbart kapital. Om förluster har täckts med inbetalt kapital kan man med enkel majoritet besluta att återställa nivån av inbetalt kapital.

EFSF:s finansieringsstruktur grundar sig på de borgensförbindelser som euroländerna gett för dess kapitalanskaffning. Om en stat som fått finansieringsstöd av EFSF inte på avtalat sätt betalar räntorna eller återbetalar stödet kan också Finland bli tvunget att betala till EFSF enligt sin borgensandel för att EFSF ska kunna betala sina finansiärer enligt sina egna förbindelser. Dessutom hör operativa risker samt motpartsrisker och marknadsrisker till EFSF:s strategi för kapitalanskaffning, och de kan delvis realiseras också oberoende av betalningsförmågan hos staten som fått stöd.

Risker som Finland orsakas av krishantering i euroområdet kan bedömas på olika sätt. Ett sätt är att beräkna helhetsåtaganden som hör till olika finansieringsinstrument för Finlands del och bedöma om de äventyrar hållbarheten i Finlands offentliga finanser, om de i extrema fall realiseras i sin helhet.

Ett annat sätt att bedöma riskerna i Finlands åtaganden är att göra upp scenarier utgående från till exempel befintlig marknadsinformation, det vill säga antaganden utöver åtagandena om sannolikheten för betalningsstörningar i nuvarande och potentiella stater som får förmåner och förväntat värde vid eventuell ekonomisk skada vid omorganisering av fordringar.

För att beräkna förväntat värde vid eventuell ekonomisk skada måste man göra förenklade antaganden till exempel på följande sätt: 1) sannolikheten för betalningsstörningar hos de länder som fått finansiellt stöd antas i genomsnitt vara 30 procent, 2) i en insolvenssituation antas nedskrivningen av EFSF-finansieringen vara 40 procent och för ESM:s del 10 procent. IMF har inte varit tvungen att realisera nedskrivningar av krisfinansieringen av stigande ekonomier på grund av sin status som prioriterad fordringsägare och således kan man för ESM:s del schablonmässigt anta en nedskrivningsprocent på 10 procent. Dessutom 3) som totalt belopp för finansieringsstödet tas utöver Irlands, Portugals och Greklands program för EFSF-finansieringsstöd hela ESM:s finansieringskapacitet, det vill säga sammanlagt cirka 700 miljarder euro.

Med dessa antaganden är det förväntade värdet på eventuell ekonomisk skada som hör till Finlands åtaganden cirka 700 miljoner euro av den krisfinansiering som beviljats av EFSF och ESM. Om sannolikhetsantagandet för insolvens stiger till 50 procent, ökar det förväntade värdet på Finlands åtaganden vid eventuell ekonomisk skada till cirka 1,2 miljarder euro. Riskbedömningen är bara riktgivande och mycket förenklad. Den är förenad med stor osäkerhet. Exempelvis sannolikheterna för insolvens kan antingen under- eller övervärdera riskerna. Sannolikheten för insolvens påverkas också av den förväntade procenten för nedskrivning. Om den senare ändras påverkas också den förra.

Eventuella förluster skulle inte realiseras på en gång, utan under en relativt lång period efter att de skuldebrev som getts ut av stabilitetsmekanismerna förfaller till betalning och de betalningsskyldigheter som de medför inte kan fullgöras genom de buffertar som samlats in för stabilitetsmekanismerna.

Finlands exponeringar genom Europeiska centralbankssystemet

Penningpolitiska operationer inom Eurosystemet (ECB och de nationella centralbankerna i euroområdet) genomförs decentraliserat. Vid penningpolitiska operationer är utgångspunkten att riskerna och avkastningen delas gemensamt, varvid respektive lands andel bestäms utifrån kapitalnyckeln för landet. Riskerna i samband med det första och det andra programmet för köp av säkerställda obligationer samt statslåneandelen av programmet för köp av offentliga värdepapper bärs dock av respektive centralbank. Kapitalnyckeln för Finlands Bank är 1,8369 procent.

Förutom traditionella penningpolitiska låneoperationer pågick i Eurosystemet nettoköp inom ramen för det utökade programmet för köp av tillgångar (*Asset purchase programme*, nedan *APP*) fram till utgången av 2018. Det bestod av programmet för köp av offentliga värdepapper, programmet för köp av värdepapper med bakomliggande tillgångar, programmet för köp av säkerställda obligationer och programmet för köp av värdepapper från företagssektorn. I september 2019 beslutade ECB att utöver sina återinvesteringar återuppta nettoköpen med en genomsnittlig månatlig takt på 20 miljarder euro från och med november 2019. På grund av covid-19-pandemin beslutade ECB-rådet den 12 mars 2020 att reservera ytterligare 120 miljarder euro för nya köp av tillgångar före årets slut. Nettoköpen förväntas fortsätta så länge det är nödvändigt för att stärka styrräntans stimulanseffekt och upphöra strax innan styrräntorna börjar höjas.

Den 18 mars 2020 meddelade ECB att man med anledning av pandemin kommer att inleda ett nytt program för köp av värdepapper från den privata och offentliga sektorn (*Pandemic emergency purchase programme,* nedan *PEPP*). Programmets storlek ökades den 4 juni 2020 från ursprungliga 750 miljarder euro med sammanlagt 600 miljarder euro så att programmet hade 1 350 miljarder euro till sitt förfogande. Dessutom beslutade ECB den 10 december 2020 att öka nettoköpen med ytterligare 500 miljarder euro till sammanlagt 1 850 miljarder euro. Nettoköpen ska fortsätta åtminstone till utgången av mars 2022 eller till dess att ECB anser att krisskedet i pandemin är över.

Utöver det pandemirelaterade köpprogrammet beslutade ECB-rådet den 18 mars 2020 att utvidga den grupp av värdepapper som köps inom ramen för programmet för köp inom företagssektorn till företagscertifikat utgivna av företag och som uppfyller kriterierna.

Finlands Bank deltar i genomförandet av programmen för köp av tillgångar. Volymen av Finlands Banks köp framgår av dess balansräkning. Storleken på Eurosystemets innehav i de olika köpprogrammen visas på ECB:s webbplats. Värdet på skuldebreven inom Eurosystemets program för köp av den offentliga sektorns tillgångar (*Public Sector Purchase Programme*, nedan *PSPP*) uppgick den 21 maj 2021 till sammanlagt 2 410 miljarder euro. Värdet på de värdepapper som köptes inom PEPP-programmet uppgick vid samma tidpunkt till 1 074 miljarder euro.

Finlands Bank hade den 30 april 2021 i sin balansräkning 30,0 miljarder euro i skuldebrev som getts ut av stater och statsanknutna organisationer och som köpts inom ramen för PSPP-programmet, 2,5 miljarder euro i skuldebrev utgivna av multinationella institutioner och 17,8 miljarder euro i skuldebrev inom det pandemirelaterade PEPP-programmet. Merparten av de värdepapper som Finlands Bank köpt inom ramen för programmen är finska statsobligationer. Finlands Bank bär riskerna för de obligationer utgivna av finska staten och statsanknutna organisationer som den äger. Riskerna i samband med andra penningpolitiska värdepappersinnehav har däremot fördelats inom Eurosystemet.

Utöver de penningpolitiska köpprogrammen har ECB på grund av pandemin lindrat villkoren för sina refinansieringstransaktioner. De viktigaste av dessa är riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (nedan *TLTRO*). Med TLTRO-krediter stöds bankernas utlåning till företag och hushåll. Eurosystemets balansräkning visar att långfristiga refinansieringstransaktioner hade beviljats banker till ett belopp av 2 107 miljarder euro fram till den 21 maj 2021. I Finlands Banks balansräkning uppgick beloppet av långfristiga refinansieringstransaktioner till 32,2 miljarder euro i slutet av april. Riskerna med penningpolitiska refinansieringstransaktioner har fördelats i Eurosystemet.

Enligt Finlands Bank upprätthåller banken riskberedskapen genom att sörja för en stark balansräkning, dvs. genom att öka avsättningar och andelen kapital och vid behov minska riskerna i de finansiella tillgångarna. Finlands Bank har ökat sitt eget kapital och sina avsättningar. Finlands Bank hade den 30 april 2021 ett omfattande eget kapital på totalt 10,6 miljarder euro (utan pensionsavsättning). Av detta uppgick grund- och reservfonden till 2,9 miljarder euro, avsättningarna till 4,7 miljarder euro och värderegleringskontona till 3,0 miljarder euro. Enligt Finlands Banks årsberättelse räcker avsättningarna och kapitalet till för att täcka kostnaderna för placeringsverksamheten och riskerna i samband med de penningpolitiska åtgärderna.

Som en del av Eurosystemet har Finlands Bank, utöver de ovannämnda riskerna, fordringar inom Eurosystemet i betalningssystemet TARGET2. TARGET2 (*Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system*) är ett betalningssystem som ägs och drivs av Eurosystemet där stora bruttobetalningar i euro görs i realtid. Genom systemet genomförs

också penningpolitiska operationer inom Eurosystemet, och affärsbankerna och de centrala betalnings-, clearing- och avvecklingssystemen avvecklar sina betalningar genom det. Fordringar relaterade till TARGET2 utgör en risk för Finlands Bank endast om ECB blir insolvent.

Det är viktigt att notera att ECB-rådets åtgärder, inklusive penningpolitiska direkta köp, riktade långfristiga refinansieringstransaktioner samt APP- och PEPP-köpprogram, i sig har bidragit till att stabilisera euroområdets finansiella system och främja den ekonomiska tillväxten och således till att minska behovet av att använda till exempel ESM. De totala riskerna i Eurosystemet bör därmed bedömas också ur detta perspektiv.

4.7 Åtgärder på EU-nivå anknutna till coronaviruskrisen

Åtgärder på EU-nivå för att lindra de ekonomiska konsekvenserna av coronaviruskrisen

För att trygga staternas finansiering skapades ett finansiellt stödinstrument för pandemikrisen (*Pandemic Crisis support*, nedan *PCS*), vilket bygger på ESM:s instrument för föregripande finansiellt stöd men med anpassade villkor, och varifrån euroländerna kan beviljas lån motsvarande högst 2 procent av BNP för direkta och indirekta kostnader för hälsovård, erbjuden vård och förebyggande åtgärder som föranleds av coronaviruspandemin. Från instrumentet kan beviljas stöd till ett belopp av högst 240 miljoner euro. Ingen av ESM-medlemmarna har ansökt om stöd från stödinstrumentet för pandemikrisen.

För att trygga medborgarnas försörjningsmöjligheter skapades det europeiska instrumentet SURE för tillfälligt stöd (rådets förordning (EU) 2020/672) för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation, till ett värde av 100 miljarder euro. Genom instrumentet beviljas medlemsstaterna ekonomisk hjälp i form av lån för att kompensera för de plötsligt ökande offentliga utgifterna för att rädda sysselsättningen. Stödinstrumentet SURE finansieras med medel ur EU:s budget. Medlemsstaterna beviljade sammanlagt 25 miljarder euro i motgarantier för finansieringen av instrumentet. Finlands garantiandel är cirka 431,7 miljoner euro. Från stödinstrumentet hade 94,3 miljarder euro anvisats till medlemsstaterna fram till den 25 maj 2021, varav 89,6 miljarder euro hade betalats ut.

För att stödja företagen skapades i anslutning till Europeiska investeringsbanken en allmäneuropeisk garantifond, som till ett belopp om högst 200 miljarder euro kan bevilja lån till företag, i synnerhet till små och medelstora företag, överallt i EU. Bankens medlemsstater beviljade garantifonden statsgarantier på sammanlagt 25 miljarder euro. Finlands garantiandel är cirka 371 miljoner euro. I slutet av april 2021 hade 15,2 miljarder euro beviljats ur garantifonden.

Skapandet av EU:s återhämtningsinstrument

Vid Europeiska rådets extra möte 17—21.7.2020 nåddes politisk enighet om en flerårig budgetram för åren 2021—2027 samt om EU:s återhämtningsprogram med anledning av coronaviruspandemin, vars mål är ge ekonomin i medlemsstaterna möjlighet att snabbt komma igång igen och påskynda Europas återhämtning efter coronaviruset. Återhämtningsinstrumentet är av engångsnatur och uppgår till 750 miljarder euro (i 2018 års priser). Av dessa är 360 miljarder euro lån och 390 miljarder euro bidrag.

Den mest betydande delen av EU:s återhämtningspaket är faciliteten för återhämtning och resiliens (nedan *RRF*), som omfattar bidrag på 312,5 miljarder euro och lån på 360 miljarder euro. RRF-förordningen har trätt i kraft i februari 2021. RRF-instrumentet ska hjälpa medlemslän-

derna att hantera de ekonomiska och sociala konsekvenserna av coronaviruspandemin med beaktande av den gröna och digitala omställningen och hållbarhetsperspektiv. För att nå dessa mål stöder instrumentet medlemsstaternas strukturella reformer och investeringar genom beviljande av understöd och lån för deras genomförande. Enligt beräkningar som gjorts på basis av kommissionens höstprognos skulle Finlands stödandel från faciliteten för återhämtning och resiliens uppgå till 1,9 miljarder euro. För att få ta emot stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens ska medlemsländerna göra upp nationella planer för återhämtning och resiliens. Utarbetandet av Finlands plan för återhämtning och resiliens inleddes hösten 2020 som en del av programmet för hållbar tillväxt. Statsrådet godkände planet den 27 maj 2021.

EU:s nya beslut om egna medel

Riksdagen godkände den 18 maj 2021 rådets beslut om systemet för Europeiska unionens egna medel. Europeiska unionen har som en del av det nya beslutet om egna medel fattat beslut om ett återhämtningsinstrument och om finansieringen av det. De lån som tas upp med anledning av återhämtningsinstrumentet kommer att öka Europeiska unionens ansvarsförbindelser med sammanlagt 750 miljarder euro (uttryckt i 2018 års priser). Finlands kalkylerade andel av detta belopp beräknas vara cirka 13 miljarder euro.

De betalningar som realiseras för Finlands del efter 2027 hänför sig till det stöd i form av bidrag som fördelas via återhämtningsinstrumentet, varav Finlands andel bedöms vara sammanlagt 6,6 miljarder euro. För att återhämtningsinstrumentet ska kunna få börja tillämpas som en del av beslutet om egna medel måste det godkännas av samtliga medlemsstaters nationella beslutsfattande organ. I regeringens proposition 260/2020 rd redogörs närmare för de exponeringar och risker som hänför sig till EU:s egna medel och budget.

4.8 Sammanfattning av de huvudsakliga exponeringarna och åtagandena i anslutning till EU-medlemskapet

I tabellen nedan presenteras de viktigaste exponeringarna och åtagandena i anslutning till EU-medlemskapet samt engångsåtgärder på EU-nivå för att svara på coronakrisen. I regeringens årsberättelse B3/2021 rd, ges en omfattande redogörelse för statens ekonomiska exponeringar och åtaganden. Finlands Bank rapporterar självständigt om de exponeringar och risker som Eurosystemet medför.

Belopp på miljarder euro	**Infordringsbart kapital**	**Borgens-/garantiexponering, kalkylerad exponering**	**Inbetalningar (uppskattning)**
ESM	11,1		
EFSF		6,8	
Europeiska investeringsbanken EIB	3,1		
EU:s fleråriga budgetram för 2021—2027			16,7
Engångsåtgärder i samband med coronakrisen			
EU:s återhämtningspaket (lån och bidrag)		6,1	6,6 (år 2028—2058)
SURE (statsborgen)		0,4 (utnyttjad 94 %)	
EIB:s garantifond (statlig garanti)		0,4 (utnyttjad 61 %)	

Tabell 1 De viktigaste exponeringarna och åtagandena i anslutning till EU-medlemskapet samt engångsåtgärder på EU-nivå för att svara på coronakrisen (läget 31.5.2021 eller de senaste uppgifterna)

5 Bestämmelserna i fördraget och deras förhållande till lagstiftningen i Finland

Artikel 1. *Ändringar av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen.* Artikelns punkt 1 gäller skäl 4 i ingressen till ESM-fördraget. Genom ändringarna preciseras hänvisningarna till Europeiska unionens rättsliga ramverk och styrningen av de offentliga finanserna som en del av den första försvarslinjen mot förtroendekriser som påverkar stabiliteten i euroområdet.

Enligt punkt 2 ska nya skäl 5a och 5b införas i ingressen till ESM-fördraget. I skäl 5a hänvisas till eurotoppmötets beslut om huvuddragen i ESM:s gemensamma säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden och huvuddragen i reformen av ESM.

I det nya skäl 5b beskrivs ESM:s och Europeiska kommissionens gemensamma ståndpunkt om deras framtida samarbete. Kommissionen ska säkerställa överensstämmelse med EU-rätten, särskilt med ramen för samordning av den ekonomiska politiken. ESM ska göra analyser och bedömningar utifrån ett långivarperspektiv.

Punkt 3 gäller skäl 7 i ESM-fördraget. I skälet införs en mening om dialogen mellan ESM:s verkställande direktör och Europaparlamentet.

Punkt 4 gäller skäl 8 i ESM-fördraget, som ändras så att en medlemsstat som begär stöd i lämpliga fall förväntas rikta en liknande begäran till IMF. Enligt ordalydelsen i det gällande ESM-fördraget förväntas en medlemsstat så långt möjligt rikta en liknande begäran till IMF.

Enligt punkt 5 ska ett nytt skäl 9a införas i ingressen till ESM-fördraget. Skälet gäller de EU-medlemsstater som deltar i bankunionen men som inte har euron som valuta. Dessa medlemsstater förväntas ställa parallella kreditlinor till den gemensamma resolutionsfondens förfogande jämsides med ESM. De berörda medlemsstaterna ska delta i den gemensamma säkerhetsmekanismen på likvärdiga villkor och ska ha möjlighet att delta i ESM-rådets och styrelsens möten som observatörer när frågor som rör den gemensamma säkerhetsmekanismen kommer att diskuteras.

Punkt 6 gäller skäl 10, i vilket ska införas en mening där det konstateras att det erkänns att de uppgifter som tilldelas Europeiska kommissionen och ECB genom fördraget inte medför några befogenheter att fatta egna beslut och att de uppgifter som dessa två institutioner utför på grundval av fördraget endast förpliktar ESM.

Punkt 7 gäller ändringar av skäl 11. Där konstateras att medlemsstaterna i euroområdet åtar sig att senast 2022 införa nya klausuler om kollektivt agerande med enstegsaggregation.

Punkt 8 handlar om skäl 11a och 11b som ska införas i ingressen. Skäl 11a gör det möjligt för ESM att på begäran av en medlemsstat underlätta en dialog mellan medlemsstaterna och investerarna när det gäller omstrukturering av skulder.

Enligt det nya skäl 11b bör ESM endast bevilja stabilitetsstöd till sökande medlemsstater vars skuld anses vara hållbar och vars förmåga att återbetala sitt finansiella stöd har kunnat styrkas. Bedömningen av skuldens hållbarhet och återbetalningsförmågan kommer att göras i samarbete mellan kommissionen, ESM, ECB och vid behov IMF. Om institutionerna inte når samsyn ska kommissionen göra en samlad bedömning av den offentliga skuldens hållbarhet och ESM ska bedöma den berörda medlemsstatens återbetalningsförmåga.

Punkt 9 gäller en ändring av skäl 12. Enligt det ska i exceptionella fall, i linje med IMF:s praxis, en adekvat och proportionerlig form av deltagande av den privata sektorn övervägas i fall där stabilitetsstödet ges i förening med villkor i form av ett makroekonomiskt anpassningsprogram. För närvarande finns hänvisningen till IMF:s praxis vid omstrukturering av skulder i början av meningen. Syftet med ändringen är att hänvisningen tydligare ska avse IMF:s praxis för omstrukturering av skulder till en hållbar nivå innan finansiellt stöd beviljas.

Punkt 10 gäller en ändring av skäl 13. I skälet införs en mening som ger ESM status som prioriterad fordringsägare när den beviljar lån till den gemensamma resolutionsnämnden, på liknande sätt som för andra ESM-lån. ESM har status som prioriterad fordringsägare direkt efter IMF.

Punkt 11 gäller skäl 14, där det läggs till en hänvisning enligt vilken medlemsstaterna i euroområdet kommer att stödja likvärdig prioritering av ESM-lån och bilaterala lån från andra stater i samverkan med ESM, inbegripet när det gäller lån till den gemensamma resolutionsnämnden från den finansiella säkerhetsmekanismen.

Punkt 12 gäller de nya skäl 15a och 15b som ska införas i ESM-fördraget. I skäl 15a poängteras att det i artikel 2.3 i EUF-fördraget anges att medlemsstaterna i Europeiska unionen ska samordna sin ekonomiska politik i enlighet med de närmare bestämmelserna i EUF-fördraget. ESM bör inte användas för att samordna ESM-medlemmarnas ekonomiska politik.

Enligt det nya skäl 15b erkänner ESM:s medlemmar att ett snabbt och effektivt beslutsfattande är avgörande vid tillämpningen av den gemensamma säkerhetsmekanismen. I skälet hänvisas till de referensvillkor för den gemensamma säkerhetsmekanismen som överenskommits vid

eurotoppmötet (i utvidgad form) den 14 december 2018. I villkoren anges att ESM som regel ska fatta beslut om utnyttjande av säkerhetsmekanismen inom 12 timmar från det att den gemensamma resolutionsnämnden har inkommit med en begäran. I undantagsfall får verkställande direktören förlänga tidsfristen till 24 timmar.

Punkt 13 gäller det nya skäl 16 i ESM-fördraget. Där konstateras det att den verkställande direktörens och ESM:s personals oberoende erkänns i fördraget.

Enligt punkt 14 ska skäl 17 i ESM-fördraget ersättas med två skäl. Skäl 17 gäller tvistlösning vid Europeiska unionens domstol, vilket motsvarar skäl 16 i det gällande ESM-fördraget. Enligt det nya skäl 18 kommer ESM att inrätta lämpliga varningssystem för att säkerställa att ESM mottar återbetalningar av stabilitetsstöd eller stöd från den finansiella säkerhetsmekanismen i tid.

Artikel 1.15 i ändringsavtalet gäller artikel 3 i ESM-fördraget. I punkt 1 införs ett bemyndigande för ESM att vid behov följa och bedöma sina medlemmars makroekonomiska och finansiella situation, inbegripet hållbarheten i deras offentliga skuld, samt analysera relevanta uppgifter och data för att ESM ska kunna förbereda sig internt och utföra sina uppgifter på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål. I punkt 2 föreskrivs att ESM får tillhandahålla en säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsnämnden. I punkt 3 föreskrivs om ESM:s rätt att anskaffa medel. I punkt 4 föreskrivs att de villkor som tillämpas ska vara lämpliga för det instrument för finansiellt stöd som väljs.

Enligt artikel 1.16 i ändringsavtalet görs en teknisk ändring av artikel 4.4, som gäller det s.k. nödförfarandet, genom att hänvisningen till kommissionen ändras till Europeiska kommissionen.

Artikel 1.17 i ändringsavtalet gäller ändringar av artikel 5 om verksamheten i ESM-rådet. Enligt ovannämnda tillägg till fördragets artikel 5.4 ska företrädare för deltagande medlemsstater som jämsides med ESM deltar i den finansiella säkerhetsmekanismens finansiering av den gemensamma resolutionsfonden även inbjudas att delta som observatörer i ESM-rådets möten när frågor som rör den gemensamma säkerhetsmekanismen kommer att diskuteras.

Punkt b gäller artikel 5.6 i ESM-fördraget, där det föreskrivs om frågor som ESM-rådet ska fatta enhälliga beslut om. Frågor som ska avgöras med enhällighet i ESM-rådet är beslut om att upphöra med tillämpningen av det brådskande beslutsförfarandet om säkerhetsmekanismen, dvs. det s.k. nödförfarandet, samt beslut om att ändra den omröstningsmajoritet som krävs för antagande av ett beslut om lån och respektive utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen och fastställa under vilka omständigheter en översyn ska äga rum i framtiden.

I artikel 5.6 f i ESM-fördraget införs en bestämmelse enligt vilken ESM-rådet enhälligt ska besluta också om villkoren för den ekonomiska politiken i samband med det förebyggande finansiella stödet. I punkt 6 införs ett nytt led fa, enligt vilket ESM-rådet enhälligt ska besluta om ändring av bilaga III, som innehåller kvalifikationskriterier för förebyggande ekonomiskt stöd. Led g ändras så att de ekonomiskpolitiska villkoren för finansiellt stöd ska förhandlas fram av kommissionen, ECB och dessutom ESM:s verkställande direktör.

Enligt det nya led ga som införs i punkt 6 ska ESM-rådet enhälligt besluta om beviljande av säkerhetsmekanismen, ändring av kriterierna för godkännande av lån och betalningar som anges i bilaga IV till ESM-fördraget, beslut om fastställande av de viktigaste delarna i säkerhetsmekanismen samt om upphävande och förlängning av säkerhetsmekanismen. I led h införs ändringar

i ESM-fördraget som ska antas enhälligt i policyn och riktlinjen om prissättning för lån till resolutionsfonden. I led j utvidgas beslutet om överföring från EFSF till ESM, vilket kräver enhällighet, till att även omfatta skapandet av en ytterligare del av det grundkapital som eventuellt bildas i samband med överföringen.

Artikel 1.18 i ändringsavtalet gäller ändringar i artikel 6 i ESM-fördraget, där det föreskrivs om styrelsens verksamhet. Artikel 6.3 ändras så att det blir möjligt att bjuda in företrädare för deltagande medlemsstater som jämsides med ESM deltar i den finansiella säkerhetsmekanismens finansiering av den gemensamma resolutionsfonden att delta som observatörer i styrelsens möten när frågor som rör den gemensamma säkerhetsmekanismen kommer att diskuteras. Enligt punkt 4 kan styrelsen i stället för ESM-rådet själv bjuda in externa observatörer till sina möten.

Enligt punkt 19 ska i artikel 7.4 i ESM-fördraget införas en bestämmelse om att ESM:s verkställande direktör och ESM:s personal endast ska vara ansvariga gentemot ESM och utöva sina uppdrag i full oavhängighet.

Punkt 20 gäller artikel 12 i ESM-fördraget, där det föreskrivs om principerna för ESM:s insatser. I artikeln införs en ny 1a punkt om möjligheten att tillhandahålla en säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden. Finansiering från säkerhetsmekanismen ska beviljas som en sista utväg och lånen ska vara budgetneutrala på medellång sikt.

I punkt 3 införs en bestämmelse som förpliktar staterna i euroområdet att från och med den 1 januari 2022 i fråga om alla statspapper som har en löptid på över ett år införa klausuler om kollektivt agerande med enstegsaggregation som avser hela innehavet av statspapper vid fordringsägarnas möte.

I den nya punkt 4 konstateras att kommissionen kommer att se till att de insatser för finansiellt stöd som tillhandahålls av ESM är förenliga med EU-rätten, i synnerhet med de åtgärder för samordning av den ekonomiska politiken som föreskrivs i EUF-fördraget.

Artikel 1.21 i ändringsavtalet gäller artikel 13 i ESM-fördraget, där det föreskrivs om förfarandet för beviljande av stabilitetsstöd. I det gällande ESM-fördraget har kommissionen getts i uppdrag att, ensam eller i samarbete med ECB, bedöma finansiella stabilitetsrisker i hela euroområdet och sökandens skuldhållbarhet, förhandla om villkoren för finansiellt stöd med sökanden, underteckna ett samförståndsavtal om stödet samt övervaka att kravet på konditionalitet i samband med beviljande av stöd uppfylls. Framöver kommer kommissionen att utföra alla dessa uppgifter tillsammans med ESM:s verkställande direktör. Punkt 1 ändras dessutom så att det förutom av sökandens skuldhållbarhet görs en separat bedömning av medlemmens återbetalningsförmåga. Denna bedömning ska göras på ett transparent och förutsägbart sätt samtidigt som det ska finnas en tillräcklig marginal för skönsmässig bedömning.

Enligt ändringen av punkt 2 ska ESM:s verkställande direktör lägga fram ett förslag till principbeslut för ESM-rådet om att bevilja eller inte bevilja stabilitetsstöd på grundval av de bedömningar som avses i avtalet. Punkt 3 begränsas till att gälla något annat än en förebyggande villkorad kreditlina, i samband med vilken det vid ändringar i ESM-fördraget inte längre ska upprättas ett i punkt 3 avsett samförståndsavtal. Punkt 4 ändras så att samförståndsavtalet förutom av kommissionen ska undertecknas av ESM:s verkställande direktör, som enligt tillägget i punkt 7 också ska övervaka att villkoren i avtalet efterlevs.

I artikeln läggs till en ny 8 punkt, enligt vilken ESM får ingå ett samarbetsmemorandum med kommissionen som närmare beskriver samarbetet mellan institutionerna när de fullgör de uppgifter som ålagts dem enligt artikel 13.

Artikel 1.22 i ändringsavtalet gäller artikel 14 i ESM-fördraget, där det föreskrivs om förebyggande finansiellt stöd från ESM. Fördragets artikel 14 ändras i sin helhet. Förebyggande finansiellt stöd kan beviljas ESM:s medlemsstat som har sunda ekonomiska grundförutsättningar men som drabbas av externa störningar som ligger utanför dess kontroll. I artikeln införs också ett krav på att det ansökande landets offentliga skuld ska vara hållbar. Kvalifikationskriterierna för en villkorad förebyggande kreditlina och en kreditlina med utvidgade villkor anges i den nya bilaga III till fördraget. ESM-rådet får besluta att ändra kvalifikationskriterierna för ESM:s förebyggande finansiella stöd och ändra bilaga III i enlighet med detta. Ändringen ska träda i kraft när ESM-medlemmarna har meddelat depositarien att de har slutfört sina nationella förfaranden.

En förebyggande villkorad kreditlina ska villkoras av att kvalifikationskriterierna i bilaga III kontinuerligt uppfylls. Den stödsökande ESM-medlemmen ska förbinda sig att uppfylla villkoren i sin undertecknade begäran som även ska belysa huvuddragen i den politik som medlemmen avser bedriva (nedan avsiktsförklaring). Europeiska kommissionen ges i uppdrag att bedöma om den planerade politik som beskrivs i avsiktsförklaringen är förenlig med de åtgärder för samordning av den ekonomiska politiken som föreskrivs i EUF-fördraget, i synnerhet alla eventuella akter enligt EU-rätten, däribland yttranden, varningar, rekommendationer eller beslut som har riktats till den berörda ESM-medlemmen. En ändring jämfört med tidigare är att inget separat samförståndsavtal längre ska förhandlas fram.

Villkoren för en kreditlina med utvidgade villkor ska fortfarande anges i samförståndsavtalet och överensstämma med de kvalifikationskriterier som anges i bilaga III. De finansiella villkoren för det förebyggande finansiella stödet ska anges i ett avtal om en facilitet för förebyggande finansiellt stöd.

Styrelsen ska regelbundet, åtminstone var sjätte månad eller efter det att ESM- medlemmen för första gången har lyft medel, ta ställning till en rapport om huruvida kvalifikationskriterierna för den förebyggande villkorade kreditlinan är uppfyllda. För en förebyggande villkorad kreditlina ska rapporten visa om kvalifikationskriterierna kontinuerligt uppfylls, och för en kreditlina med utvidgade villkor ska rapporten visa om de politiska villkoren i samförståndsavtalet uppfylls. Om slutsatsen i rapporten är att ESM-medlemmen fortfarande uppfyller kvalifikationskriterierna för en förebyggande villkorad kreditlina eller villkoren för en kreditlina med utvidgade villkor ska kreditlinan bibehållas, såvida inte den verkställande direktören eller någon annan styrelseledamot begär att styrelsen enhälligt ska besluta om huruvida kreditlinan bör bibehållas.

Om slutsatsen i rapporten är att ESM-medlemmen inte längre uppfyller kvalifikationskriterierna för en förebyggande villkorad kreditlina eller villkoren för en kreditlina med utvidgade villkor ska tillgången till kreditlinan upphöra, såvida inte styrelsen enhälligt beslutar att den ska bibehållas. Om ESM-medlemmen har lyft medel tidigare ska en ytterligare marginal tillämpas i enlighet med den riktlinje om prissättning som ska antas av ESM-rådet, såvida inte styrelsen på grundval av rapporten bedömer att den bristande efterlevnaden beror på händelser som ligger utanför ESM-medlemmens kontroll.

Punkterna 23—25 i artikel 1 i ändringsavtalet gäller artiklarna 15—17 i ESM-fördraget. Artiklarna ändras för att reflektera ändringen i artikel 13.7 i fråga om ESM:s verkställande direktörs roll.

Genom punkt 26 införs en ny artikel 18 a i ESM-fördraget. I artikeln föreskrivs om den säkerhetsmekanism som ska beviljas den gemensamma resolutionsnämnden. ESM-rådet får på grundval av en begäran från den gemensamma resolutionsnämnden besluta att bevilja den en

finansiell säkerhetsmekanism för alla de användningsområden för den gemensamma resolutionsfonden som fastställs i EU-rätten.

Kriterierna för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen anges i den nya bilaga IV till fördraget. ESM-rådet får besluta att ändra kriterierna för godkännande av lån och utbetalningar och ändra bilaga IV i enlighet med detta. Sådana ändringar ska träda i kraft när ESM-medlemmarna har meddelat depositarien att de har slutfört sina tillämpliga nationella förfaranden.

ESM-rådet ska fastställa grundläggande finansiella villkor för den finansiella säkerhetsmekanismen, det nominella taket och eventuella justeringar av detta, bestämmelser om förfarandet för att kontrollera att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution är uppfyllt och om konsekvenserna för den finansiella säkerhetsmekanismen och dess användning, samt villkor enligt vilka ESM-rådet får besluta att den finansiella säkerhetsmekanismen ska upphöra och villkor och tidsgränser enligt vilka ESM-rådet får besluta att den finansiella säkerhetsmekanismen ska kvarstå.

Den finansiella säkerhetsmekanismen ska ha formen av en revolverande kreditlina från vilken lån kan ges. De närmare finansiella villkoren för den finansiella säkerhetsmekanismen ska anges i ett avtal med den gemensamma resolutionsnämnden som ska godkännas av styrelsen genom ömsesidig överenskommelse och undertecknas av den verkställande direktören. Styrelsen ska anta och regelbundet se över de närmare riktlinjerna om formerna för genomförande av den finansiella säkerhetsmekanismen, inbegripet om förfaranden som säkerställer att beslut kan antas snabbt.

Styrelsen ska enhälligt och med vägledning av kriterierna i bilaga IV fatta beslut om lån och tillhörande utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen på grundval av en begäran om lån från den gemensamma resolutionsnämnden, ett förslag från den verkställande direktören och en bedömning av den gemensamma resolutionsnämndens återbetalningsförmåga. Styrelsen får enhälligt besluta att delegera uppgiften till den verkställande direktören för en angiven tidsperiod och avseende ett angivet belopp, i enlighet med reglerna i de riktlinjer som antagits av styrelsen.

I artikeln föreskrivs om ett brådskande röstningsförfarande, dvs. ett s.k. nödförfarande. Villkoren och förfarandena för nödförfarandet är, med två undantag, desamma som för andra ESM-lån. Styrelsen, inte ESM-rådet, ska besluta om nödförfarandet i samband med säkerhetsmekanismen, liksom också i övrigt om användningen av säkerhetsmekanismen. Dessutom ska nödförfarandet tillämpas om kommissionen och ECB var för sig bedömer att underlåtenhet att anta beslut om lån eller tillhörande utbetalningar från säkerhetsmekanismen skulle hota euroområdets hållbarhet. Nödförfarandet kan inte tillämpas om det pågår eventuella förfaranden som rör villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution.

Om nödförfarandet har använts vid två tillfällen i samband med säkerhetsmekanismen ska tillämpningen av förfarandet upphävas till dess att ESM-rådet beslutar att upphävandet ska upphöra, till skillnad från vad som sägs om ESM:s övriga instrument. ESM-rådet ska, när den beslutar att ett sådant tillfälligt upphävande ska upphöra, se över antalet röster som krävs för att anta ett beslut enligt detta förfarande, fastställa under vilka omständigheter en översyn ska äga rum i framtiden och eventuellt besluta att ändra denna punkt i enlighet med detta, utan att sänka tröskelvärdet för antalet röster. Sådana ändringar ska träda i kraft när ESM-medlemmarna har meddelat depositarien att de har slutfört sina tillämpliga nationella förfaranden.

ESM ska inrätta ett lämpligt varningssystem för att säkerställa att återbetalningar av stöd från den finansiella säkerhetsmekanismen görs i tid.

För tillgång till och användning av den finansiella säkerhetsmekanismen krävs att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution uppfylls. I artikeln anges de regler och bestämmelser som utgör ett beständigt rättsligt ramverk. Om villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution inte uppfylls kommer en omfattande översyn att inledas och det ska krävas ett beslut av ESM-rådet för att den finansiella säkerhetsmekanismen ska få kvarstå. Ytterligare bestämmelser om förfarandet för att kontrollera att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution uppfylls och om konsekvenserna för den finansiella säkerhetsmekanismen och dess användning ska fastställas av ESM-rådet.

I artikeln anges de regler och bestämmelser som utgör den viktigaste resolutionslagstiftningen. Dessa är bl.a. de regler som anges i artikel 9.1 i det mellanstatliga avtal om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden som kompletterar SRM-förordningen. De viktigaste av dessa regler hänför sig bl.a. till tröskelvärdena för användningen av resolutionsfonden, såsom miniminedskrivningsbeloppet på åtta procent och maximibeloppet på fem procent för användningen av fonden räknat efter storleken på problembankens balansräkning, principerna för och tillämpningen av skuldnedskrivning, bestämmelserna om processen för godkännande av resolutionsordningen samt allmänna resolutionsprinciper och resolutionsverktyg.

Enligt artikel 1.27 i ändringsavtalet ska rubriken för ESM-fördragets artikel 19 ändras så att den förutom översyn av förteckningen över instrument för finansiellt stöd också gäller ändringar av förteckningen.

Artikel 1.28 gäller ESM-fördragets artikel 20 om prissättning. I punkterna 1 och 2 införs ett omnämnande av den finansiering från den finansiella säkerhetsmekanismen som beviljas resolutionsfonden.

Artikel 1.29 gäller artikel 21 i ESM-fördraget, där det föreskrivs om ESM:s upplåning. I punkt 1 görs en teknisk ändring, eftersom ESM enligt ändringsavtalet har flera syften än ett.

Punkt 30 gäller ESM-fördragets artikel 30.5, i vilken Europaparlamentet läggs till som en av de institutioner som ESM-rådet ska göra årsrapporten tillgänglig för.

Punkt 31 gäller ESM-fördragets artikel 37 om tvistlösning. I artikeln införs en ny punkt 4, enligt vilken varje tvist mellan ESM-medlemmar som rör uppfyllandet av villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution, vilket är en förutsättning för användning av säkerhetsmekanismen, får hänskjutas direkt till Europeiska unionens domstol i enlighet med det förfarande som ska fastställas av ESM-rådet. Beslut av Europeiska unionens domstol ska vara bindande för alla parter i förfarandet och ESM ska följa denna dom.

Punkt 32 gäller ESM-fördragets artikel 38 om internationellt samarbete. Artikeln ändras så att ESM får samarbeta med alla EU-medlemsstater, inte bara med dem som ger finansiellt stöd till en ESM-medlem.

Punkt 33 i ändringsavtalet gäller ESM-fördragets artikel 40, som innehåller bestämmelser om överföring av EFSF:s stöd till ESM. I den gällande artikeln anges inte hur överföringen av EFSF:s förpliktelser påverkar ESM:s kapital. I artikeln införs en ny punkt 4 enligt vilken ESM-rådet får besluta att skapa en ytterligare del av grundkapitalet som ska bestå av infordringsbart

kapital utan rösträtt. Den ytterligare delens maximibelopp är beloppet av kapitalet i de lånefaciliteter som överförs till ESM multiplicerat med en procentsats på högst 165. Beloppet fastställs på motsvarande sätt som för de borgensförbindelser som ställts till EFSF – finansieringskapitalet och överborgen på högst 65 procent. Överföringen ska inte öka summan av EFSF:s och ESM:s skulder jämfört med ett scenario där överföringen inte äger rum. Den ytterligare delen ska stödja överföringen av EFSF-lånen och ska minskas i takt med återbetalningen av dessa lån.

Aktier utan rösträtt ska tecknas antingen av alla eller endast en del av ESM:s medlemmar. Bestämmelsen gör det möjligt för de ESM-medlemmar som inte har ställt borgen till EFSF att inte teckna aktier utan rösträtt. Enligt avtalsbestämmelsen ska aktierna utan rösträtt inte betalas omedelbart, utan ESM-rådet ska fastställa hur och när betalningarna för dessa aktier ska göras. ESM-rådets beslut om den ytterligare delen av kapitalet ska träda i kraft efter det att ESM-medlemmarna har meddelat att deras tillämpliga nationella förfaranden har slutförts. ESM-rådets beslut om arrangemang för överföring av stöd från EFSF och om den ytterligare delen av kapitalet ska fattas enhälligt (artikel 5.6 j).

Artikel 1.34 i ändringsavtalet gäller förteckningen över bilagor till ESM-fördraget i artikel 45. I artikeln införs omnämnanden av bilaga III: Kvalifikationskriterier för ESM:s förebyggande finansiella stöd och av bilaga IV: Kriterier för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen.

Punkt 35 gäller den nya bilagan III till ESM-fördraget, där kvalifikationskriterierna för ESM:s förebyggande finansiella stöd fastställs. I kriterierna för beviljande av en förebyggande villkorad kreditlina anges som regel att ESM-medlemmarna måste följa kvantitativa riktmärken och uppfylla kvalitativa krav i samband med EU:s övervakning. De kvantitativa kvalifikationskriterierna inbegriper uppnående av riktmärkena för de offentliga finanserna. ESM-medlemmen får inte vara föremål för ett förfarande vid alltför stora underskott och måste ha uppfyllt följande skuld- och underskottskriterier under de två år som föregår begäran om stöd: ESM-medlemmen får inte ha alltför stora obalanser, landet ska ha haft tillgång till finansiering från kapitalmarknaden på skäliga villkor och ha en hållbar finansiell extern balans. Dessutom ska det sökande landet ha en sund banksektor.

Om ett land som ansöker om förebyggande finansiellt stöd inte uppfyller alla kriterier för att beviljas en förebyggande villkorad kreditlina, men dess allmänna ekonomiska läge och läget på finansmarknaden fortfarande är starkt och den offentliga skulden är hållbar, kan landet beviljas en kreditlina med utvidgade villkor.

Punkt 36 gäller ESM-fördragets nya bilaga IV, där det föreskrivs om kriterierna för godkännande av lån från den finansiella säkerhetsmekanismen. I bilagan preciseras att säkerhetsmekanismen som en sista utväg innebär att medlen i resolutionsfonden är uttömda eller inte är tillräckliga inför en resolutionsåtgärd, att efterhandsbidrag är otillräckliga eller inte omedelbart tillgängliga och att resolutionsnämnden inte får lån på godtagbara villkor. När lån från säkerhetsmekanismen erbjuds ska principen om budgetneutralitet på medellång sikt respekteras. Den gemensamma resolutionsnämndens återbetalningsförmåga ska vara tillräcklig för att på medellång sikt helt återbetala de lån som beviljas från den finansiella säkerhetsmekanismen. För att ESM ska kunna låna ut medel måste det finnas tillräckliga medel till ett hållbart pris. Mottagna finansieringsandelar ska vara överförda till resolutionsfonden i fråga om de länder inom vars territorium resolutionsåtgärden genomförs. Finansiering från den finansiella säkerhetsmekanismen beviljas inte om resolutionsnämnden har försummat sina betalningar till ESM eller någon annan borgenär eller om nämnden inte har lagt fram en godkänd åtgärdsplan för en sådan på-

gående situation. Dessutom ska villkoret om beständigt rättsligt ramverk uppfyllas och resolutionsordningen ska vara förenlig med och ha trätt i kraft i enlighet med Europeiska unionens lagstiftning.

Artikel 2. *Deponering.* Ändringsavtalet ska deponeras hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd, vilket ska sända bestyrkta kopior till alla signatärer.

Artikel 3. *Konsolidering.* Enligt artikeln ska depositarien upprätta en konsoliderad version av ESM-fördraget och sända den till alla signatärer.

Artikel 4. *Ratificering, godkännande eller godtagande.* Ändringsavtalet ska vara föremål för ratificering, godkännande eller godtagande av signatärerna. Ratifikations-, godkännande- eller godtagandeinstrument ska deponeras hos depositarien. Depositarien ska underrätta de andra signatärerna om varje deponering och om datumet för denna.

Artikel 5. *Ikraftträdande och anslutning.* Ändringsavtalet träder i kraft den dag då ratificerings-, godkännande- eller godtagandeinstrumenten har deponerats av samtliga signatärer.

6 Ikraftträdande

Avtalet träder i kraft den dag då ratificerings-, godkännande- eller godtagandeinstrumenten har deponerats av samtliga signatärer. Det föreslås att den lag som ingår i propositionen ska träda i kraft efter ikraftträdandet av avtalet, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

7 Bifall av Ålands lagting

Överenskommelsen innehåller inga bestämmelser som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet. Ålands lagtings bifall enligt 59 § 1 mom. i självstyrelselagen behövs alltså inte för att den ikraftträdandelag som ingår i propositionen ska träda i kraft i landskapet Åland.

8 Förhållande till andra propositioner

Samtidigt med denna proposition har regeringen lämnat en proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om ändring av avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden. Propositionen hänför sig till det tidigarelagda införandet av den gemensamma finansiella säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden.

9 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

9.1 Behovet av riksdagens samtycke

Avtalet om ändring av ESM-fördraget är till sin juridiska form ett sedvanligt internationellt avtal. Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Bestämmelser som kräver riksdagens godkännande av andra skäl är bland annat internationella förpliktelser som binder riksdagens budgetmakt (till exempel GrUU 45/2000 rd). Som sådana förpliktelser har i praktiken betraktas närmast sådana bestämmelser som medför direkta utgifter för staten. Riksdagens godkännande krävs om avtalet

förorsakar Finland sådana betydande periodiska kostnader eller engångsutgifter som inte kan täckas med de anslag som redan beviljats eller de medel som reserverats i budgeten.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis ska en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för en individs rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, om det finns gällande lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. En bestämmelse om en internationell förpliktelse hör enligt dessa kriterier till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11 och 12/2000 rd).

Grundlagsutskottet har i sitt ställningstagande ansett att ESM- och EFSF-fördragen som helhet betraktade har betydande konsekvenser, och på den grunden bör riksdagen besluta om dem (PeVP 11/2011 rd). Enligt utskottet förutsätter ESM-fördraget riksdagens samtycke också på grund av sina budgetkonsekvenser (GrUU 1/2011 rd).

I avtalets artikel 37.4 föreskrivs om tolkningen av avtalet. En dylik bestämmelse som indirekt påverkar tolkningen och tillämpningen av bestämmelser som hör till området för lagstiftningen hör enligt grundlagsutskottets praxis också själv till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd). I artikeln föreskrivs det också om bindande tvistlösning, vilket kan inverka på hur en bestämmelse om ett ärende som reglerats på lagnivå i Finland ska tillämpas. En sådan bestämmelse hör till området för lagstiftningen (se GrUU 1/2011 rd och GrUU 31/2001 rd).

I den nya artikel 40.4 i avtalet föreskrivs om en ytterligare del av ESM:s grundkapital som ska bestå av infordringsbart kapital. Fullgörandet av skyldigheten att betala det infordringsbara kapitalet till den ytterligare delen hör till riksdagens budgetmakt (se GrUU 13/2012 rd).

9.2 Behandlingsordning

Statens ekonomiska ansvar

I den nya punkt 4 som läggs till i artikel 40 i ESM-fördraget genom ändringsavtalet föreskrivs om en ytterligare del av grundkapitalet för att underlätta överföringen av EFSF-lån till ESM.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden om ESM och EFSF påpekat att Finlands ekonomiska åtaganden för att trygga den europeiska finansiella stabiliteten bör betraktas som en helhet i den konstitutionella bedömningen för att det ska kunna klarläggas hur de begränsar riksdagens budgetmakt (GrUU 25/2011 rd och GrUU 3/2012 rd). Det handlar också om huruvida exponeringen innebär sådana risker ”att det skulle riskera finska statens kapacitet att klara av sina åtaganden enligt grundlagen” (GrUU 5/2011 rd).

Grundlagsutskottet konstaterade att enligt bilaga II i utkastet till ESM-fördrag motsvarar Finlands teckning i ESM:s grundkapital 12,58 miljarder euro, vilket redan som belopp kan anses vara anmärkningsvärt stort i förhållande till exempelvis statens årliga budget. Grundlagsutskottet ansåg dock att det kan bedöma den konstitutionella aspekten av en ökning av Finlands finansiella ansvar först på basis av utredning om de omständigheter som nämns i det föregående (GrUU 25/2011 rd).

Grundlagsutskottet har i samband med ändringen av EFSF-ramavtalet bedömt statens ökade ekonomiska ansvar i euro med tanke på grundlagen (GrUU 5/2011 rd s. 4/II). Då ökade Finlands

andel av EFSF:s borgen enligt regeringens proposition från cirka 7,9 miljarder euro till 13,97 miljarder euro (se även GrUU 14/2011 rd). Utskottet ansåg att detta belopp i sig är betydande. Utskottet ansåg att hur det påverkar behandlingsordningen måste granskas med tanke på det absoluta eurobeloppet men också i relation till hur sannolik risken är. Utskottet ansåg inte att det är så sannolikt att sådana här risker realiseras att det skulle riskera finska statens kapacitet att klara av sina åtaganden enligt grundlagen.

De konsekvenser och risker som instrumenten för hantering av skuldkrisen medför för Finland har behandlats rätt så omfattande i avsnittet om propositionens ekonomiska konsekvenser. ESM har varit det primära instrumentet för finansiellt stöd för euroområdet sedan oktober 2012. ESM är ett fördelaktigare alternativ också med tanke på Finlands borgensexponering, eftersom ESM har bättre status som fordringsägare än EFSF i förhållande till andra fordringsägare än IMF. Finlands exponering i samband med den ytterligare delen av grundkapitalet begränsar sig också entydigt till det sammanlagda utestående kapitalbeloppet för de överförda EFSF-lånen multiplicerat med en procentsats på högst 165.

Konsekvenser av avtalsändringarna har behandlats i propositionens avsnitt 4.2—4.5. Avtalsändringarna ökar inte det övergripande ansvar som Finland har från ESM och EFSF. Möjlig överföringen av EFSF-stöd till ESM kan även minska det övergripande ansvaret. Avtalsändringarna ökar inte heller risken för att exponeringar realiseras.

Grundlagsutskottet har i sitt ställningstagande konstaterat att förutom beloppet av den totala borgensexponeringen påverkas bedömningen av begränsningen av riksdagens budgetmakt också av på vilket sätt riksdagen kan påverka ökningen av Finlands exponering när separata borgens- och finansierings- beslut fattas (PeVP 18/2012 rd).

Beslutet om en ytterligare del av grundkapitalet utan rösträtt ska fattas genom ett enhälligt beslut av ESM-rådet. Den ytterligare delen ökar inte heller det sammanlagda beloppet av Finlands exponering via EFSF och ESM, eftersom överföringen minskar borgensexponeringen via EFSF med minst ett belopp som motsvarar överföringen.

Villkorlighet

Grundlagsutskottet har ansett det vara betydelsefullt med avseende på grundlagen att finansiellt stöd från ESM är villkorat på behörigt sätt (GrUU 27/2020 rd, GrUU 34/2020 rd och GrUU 19/2020 rd). Kriterierna för beviljande av förebyggande finansiellt stöd anges i de riktlinjer som ESM:s styrelse antog den 9 oktober 2012. Riktlinjerna om ESM:s instrument för finansiellt stöd förelades riksdagen 2012 genom en utredning från statsrådet (E 49/2012 rd). Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande om godkännandet av ESM-fördraget att utskottet också behandlat den ovannämnda utredningen från statsrådet (GrUU 13/2012 rd). Utlåtandet innehöll inte något särskilt uttalande om statsrådets utredning E 49/2012 rd.

I ändringsavtalet tas kriterierna för beviljande av förebyggande finansiellt stöd med i ESM-fördraget som bilaga III. Kriterierna för beviljande skärps något jämfört med de riktlinjer som antagits av styrelsen. I fråga om den villkorade förebyggande kreditlinan (PCCL) upprättas inte längre något samförståndsavtal med villkorlighet. Däremot ska det land som ansöker om stöd i sin avsiktsförklaring förbinda sig att iaktta de kvalifikationskriterier som anges i bilagan. Avsiktsförklaringen ska också belysa huvuddragen i de politiska åtgärder genom vilka sökanden kontinuerligt uppfyller kvalifikationskriterierna. Om en medlemsstat inte längre uppfyller kvalifikationskriterierna ska tillgången till kreditlinan upphöra, om inte styrelsen enhälligt beslutar något annat.

Grundlagsutskottet har förutsätt att allt finansiellt stöd från ESM ska innehålla ekonomisk villkorlighet (GrUU 19/2020 rd). Kriterierna för beviljande av förebyggande finansiellt stöd i bilaga III motsvarar sedvanlig ekonomisk villkorlighet. Syftet med villkorligheten är att säkerställa att en medlemsstat som beviljats stöd bedriver sund ekonomisk politik i enlighet med unions rättspraxis (se Europeiska unionens domstols beslut, C-370/12, Pringle, punkterna 129—147) (GrUU 19/2020 rd).

Nödförfarande

I den nya artikel 18a.6 i ändringsavtalet föreskrivs om det nödförfarande som gäller lån och tillhörande utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen. Förutsättningarna för att tillämpa förfarandet är desamma som för det nuvarande nödförfarandet för beviljande av finansiellt stöd. Förfarandet har begränsats till säkerhetsmekanismen, besluten måste fattas skyndsamt och det är fråga om den ekonomiska och finansiella hållbarheten i hela euroområdet. Dessutom ska medel överföras från reservfonden eller det inbetalda kapitalet för att täcka de risker som användningen av säkerhetsmekanismen medför. Med ett nödförfarande som gäller säkerhetsmekanismen är det inte möjligt, liksom inte heller med det nuvarande förfarandet, att öka Finlands finansiella ansvar för maximibeloppen i ESM-fördraget. En ökning av den totala exponeringen via ESM förutsätter alltid finska statens samtycke och riksdagens medverkan.

Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande om det nuvarande nödförfarandet (GrUU 25/2011 rd) att den nya formuleringen i fördraget entydigt undanröjde möjligheten att höja en medlemsstats finansiella ansvar genom beslut med kvalificerad majoritet eftersom beslut som fattas vid ett nödförfarande begränsas till att gälla endast finansiellt stöd som avses i artiklarna 13—18. Beslut enligt artiklarna 10 och 11 om ändringar av stabilitetsmekanismens grundkapital och den fördelningsnyckel som används vid tecknandet av det ska enligt utkastet till avtal alltid fattas enhälligt. Möjligheten att skydda sig mot riskerna med nödförfarandet genom en särskild nödreservfond begränsar ytterligare Finlands exponeringar i lägen då vi hade röstat emot finansiellt stöd. Bestämmelserna om nödreservfonden spelar också en roll för att säkerställa riksdagens budgetmakt eftersom stabilitetsmekanismen kan innefatta exceptionellt stora finansiella exponeringar. Utskottet ansåg att fördraget till de delar som rör beslutsförfarandet inte längre var problematiskt med tanke på Finlands suveränitet och riksdagens budgetmakt.

Grundlagsutskottet har ansett det ytterst viktigt att budgetsuveräniteten skyddas så effektivt som möjligt (GrUU 28/2013 rd, s 4/II). Utskottet har också ansett att det med tanke på tryggandet av riksdagens budget- och finansmakt är viktigt att skuldnedskrivningar genomförs fullt ut i den gemensamma resolutionsmekanismen. Då minimeras behovet av att använda resolutionsfondens medel och offentlig finansiering (se GrUU 28/2013 rd, s. 4—5 och GrUU 1/2014 rd, s. 3). Ett nödförfarande som gäller säkerhetsmekanismen kan inte tillämpas om villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution inte uppfylls.

Eftersom avtalet inte innehåller bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen, kan avtalet enligt regeringens uppfattning godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm 1

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att riksdagen godkänner avtalet om ändring av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen av den 27 januari 2021 och den 8 februari 2021 mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien och Republiken Finland.

Kläm 2

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om avtalet om ändring av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Bryssel den 27 januari 2021 och den 8 februari 2021 ingångna avtalet om ändring av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen mellan Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien och Republiken Finland ska gälla som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som inte hör till området för lagstiftningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 10 juni 2021

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Annika Saarikko

Fördragstext

AVTAL
OM ÄNDRING AV FÖRDRAGET
OM INRÄTTANDE AV EUROPEISKA STABILITETSMEKANISMEN
MELLAN KONUNGARIKET BELGIEN, FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,
REPUBLIKEN ESTLAND, IRLAND, REPUBLIKEN GREKLAND,
KONUNGARIKET SPANIEN, REPUBLIKEN FRANKRIKE,
REPUBLIKEN ITALIEN, REPUBLIKEN CYPERN, REPUBLIKEN LETTLAND,
REPUBLIKEN LITAUEN, STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
REPUBLIKEN MALTA, KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
REPUBLIKEN ÖSTERRIKE, REPUBLIKEN PORTUGAL,
REPUBLIKEN SLOVENIEN, REPUBLIKEN SLOVAKIEN
OCH REPUBLIKEN FINLAND

INGRESS

DE FÖRDRAGSSLUTANDE PARTERNA, Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Republiken Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien och Republiken Finland (nedan kallade *medlemsstaterna i euroområdet* eller *signatärerna*),

SOM ERKÄNNER överenskommelsen om att anskaffa medel och tillhandahålla finansiering från en finansiell säkerhetsmekanism för den gemensamma resolutionsfonden, som ägs av den gemensamma resolutionsnämnd som inrättades i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010[1],

SOM ERKÄNNER Europeiska stabilitetsmekanismens (nedan kallad *ESM*) viktiga bidrag när det gäller krishantering genom det stabilitetsstöd som ESM effektivt och utan onödigt dröjsmål kan bevilja medlemsstater i euroområdet,

SOM HAR ENATS om ett övergripande paket för att ytterligare stärka den ekonomiska och monetära unionen,

[1] EUT L 225, 30.7.2014, s. 1.

SOM HAR FÖR AVSIKT att vidareutveckla ESM för att stärka euroområdets motståndskraft och krislösningskapacitet, samtidigt som EU-rätten även fortsättningsvis ska respekteras fullt ut,

SOM ERINRAR OM att stats- och regeringscheferna i de medlemsstater som har euron som valuta vid eurotoppmötet (i utvidgad form) den 29 juni 2018 slog fast att ESM ska tillhandahålla en gemensam finansiell säkerhetsmekanism (*backstop*) för den gemensamma resolutionsfonden och förstärkas i enlighet med innehållet i Eurogruppens ordförandes brev av den 25 juni 2018,

SOM VIDARE ERINRAR om att stats- och regeringscheferna i de medlemsstater som har euron som valuta vid eurotoppmötet (i utvidgad form) den 14 december 2018 godkände referensvillkoren för denna gemensamma finansiella säkerhetsmekanism och en principöverenskommelse om reformen av ESM, samt att stats- och regeringscheferna i de medlemsstater som har euron som valuta vid eurotoppmötet (i utvidgad form) den 21 juni 2019 noterade den breda enighet som uppnåtts om översynen av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

Ändringar av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen

Fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen ska ändras på följande sätt:

A. Ingressen ska ändras på följande sätt:

1. Skäl 4 ska ersättas med följande:

”(4) Ett strikt iakttagande av Europeiska unionens rättsliga ramverk, det integrerade ramverket för budgetövervakning och makroekonomisk övervakning, särskilt stabilitets- och tillväxtpakten, ramverket för makroekonomiska obalanser och Europeiska unionens regler om den ekonomiska styrningen, bör utgöra den första försvarslinjen mot förtroendekriser som påverkar stabiliteten i euroområdet.”

2. Följande skäl ska införas:

”(5a) Vid eurotoppmötet (i utvidgad form) den 29 juni 2018 slog stats- och regeringscheferna i de medlemsstater som har euron som valuta fast att ESM ska tillhandahålla en gemensam finansiell säkerhetsmekanism (*backstop*) för den gemensamma resolutionsfonden och förstärkas i enlighet med innehållet i Eurogruppens ordförandes brev av den 25 juni 2018. Vid eurotoppmötet (i utvidgad form) den 14 december 2018 godkände stats- och regeringscheferna i de medlemsstater som har euron som valuta referensvillkoren för den gemensamma finansiella säkerhetsmekanism som ESM ska tillhandahålla samt en principöverenskommelse om reformen av ESM. I principöverenskommelsen om reformen av ESM anges att den gemensamma finansiella säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden ska ha inrättats senast före utgången av övergångsperioden. I principöverenskommelsen om reformen av ESM anges även att instrumenten för förebyggande finansiellt stöd ska effektiviseras för ESM-medlemmar med sunda ekonomiska grundförutsättningar som kan drabbas av negativa störningar som ligger utanför deras kontroll. I enlighet med den gemensamma ståndpunkt om det framtida samarbetet mellan Europeiska kommissionen och ESM som är bifogad principöverenskommelsen om reformen av ESM ska Europeiska kommissionen och ESM, när det gäller bedömningen av om kvalifikationskriterierna för den förebyggande kreditlinan uppfylls och beroende på kvalifikationskriteriernas exakta omfattning, fullgöra sina respektive uppdrag i enlighet med EU-rätten, detta fördrag och ESM:s riktlinjer. I principöverenskommelsen om reformen av ESM anges även att en ytterligare marginal ska tillämpas om en ESM-medlem som har beviljats förebyggande finansiellt stöd från ESM och även lyft medel inte uppfyller villkoren för stödet, såvida underlåtenheten att uppfylla villkoren inte beror på händelser som ligger utanför regeringens kontroll. I principöverenskommelsen om reformen av ESM framhålls dessutom att stödets konditionalitet kvarstår som en bärande princip för detta fördrag och alla ESM-instrument, även om de exakta villkoren måste anpassas till varje instrument.

(5b) Den gemensamma ståndpunkten om det framtida samarbetet mellan ESM och Europeiska kommissionen innefattar en överenskommelse om nya samarbetsformer inom och utanför programmen för finansiellt stöd. Europeiska kommissionen och ESM har gemensamma mål och kommer att utföra särskilda uppgifter avseende krishantering i euroområdet på grundval av EU-rätten och detta fördrag. De två institutionerna kommer därför att ha ett nära samarbete när det gäller ESM:s krishanteringsåtgärder med en effektiv styrning i syfte att uppnå finansiell stabilitet genom sin ömsesidigt kompletterande expertis. Europeiska kommissionen ska säkerställa överensstämmelse med EU-rätten, särskilt med ramen för samordning av den ekonomiska politiken. ESM ska göra analyser och bedömningar utifrån ett långivarperspektiv. Den gemensamma ståndpunkten om det framtida samarbetet kommer helt och hållet att införlivas i ett samarbetsmemorandum, på det sätt som anges i artikel 13.8, när ändringarna av detta fördrag träder i kraft.”

3. I skäl 7 ska följande mening läggas till:

”ESM-medlemmarna erkänner den dialog som pågår mellan den verkställande direktören och Europaparlamentet.”

4. I skäl 8 ska tredje meningen ersättas med följande:

”En medlemsstat i euroområdet som begär finansiellt stöd från ESM förväntas i lämpliga fall rikta en liknande begäran till IMF.”

5. Följande skäl ska införas:

”(9a) De av Europeiska unionens medlemsstater som inte har euron som valuta och som har etablerat ett nära samarbete med Europeiska centralbanken (nedan kallad *ECB*) i enlighet med rådets förordning (EU) nr 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut* förväntas ställa parallella kreditlinor till den gemensamma resolutionsfondens förfogande jämsides med ESM. Dessa medlemsstater (nedan kallade *deltagande medlemsstater*) kommer att delta i den gemensamma finansiella säkerhetsmekanismen på likvärdiga villkor. Företrädare för deltagande medlemsstater bör inbjudas att delta i ESM-rådets och styrelsens möten som observatörer när frågor som rör den gemensamma finansiella säkerhetsmekanismen kommer att diskuteras och de bör ha samma tillgång till information. Lämpliga arrangemang bör inrättas för informationsutbyte och snabb samordning mellan ESM och deltagande medlemsstater. Det bör vara möjligt att från fall till fall bjuda in företrädare för den gemensamma resolutionsnämnden att närvara som observatörer vid möten i ESM-rådet och styrelsen när finansiering från den finansiella säkerhetsmekanismen kommer att diskuteras.

* EUT L 287, 29.10.2013, s. 63.”

6. Skäl 10 ska ersättas med följande:

”(10) Företrädarna för regeringarna i Europeiska unionens medlemsstater bemyndigade den 20 juni 2011 de fördragsslutande parterna i detta fördrag att begära att Europeiska kommissionen och ECB ska fullgöra de uppgifter som föreskrivs i detta fördrag. Det erkänns att de uppgifter som tilldelas Europeiska kommissionen och ECB genom detta fördrag inte medför några befogenheter att fatta egna beslut och att de uppgifter som dessa två institutioner utför på grundval av detta fördrag endast förpliktar ESM.”

7. I skäl 11 ska följande meningar läggas till:

”Efter införandet av dessa klausuler om kollektivt agerande från och med den 1 januari 2013 åtar sig ESM-medlemmarna att senast 2022 införa klausuler om kollektivt agerande med enstegsaggregation. Detaljerade rättsliga villkor kommer att överenskommas inom Ekonomiska och finansiella kommittén med beaktande av nationella konstitutionella krav, så att klausuler om kollektivt agerande med enstegsaggregation införs av alla ESM-medlemmar i villkoren för nya statspapper inom euroområdet på ett sätt som säkerställer att de får samma rättsliga verkan.”

8. Följande skäl ska införas:

”(11a) ESM kan på en ESM-medlems begäran och om det är lämpligt underlätta en dialog mellan denna ESM-medlem och dess privata investerare på frivillig, informell, icke-bindande, tillfällig och konfidentiell grundval.

(11b) ESM bör endast ge stabilitetsstöd till ESM-medlemmar vars skuld anses vara hållbar och vars återbetalningsförmåga har kunnat styrkas. Bedömningen av skuldhållbarhet och återbetalningsförmåga kommer att göras på transparenta och förutsägbara grunder samtidigt som det ska finnas en tillräcklig marginal för skönsmässig bedömning. Sådana bedömningar kommer att göras av Europeiska kommissionen i samarbete med ECB och ESM, samt om det är lämpligt och möjligt tillsammans med IMF i enlighet med detta fördrag, EU-rätten och det samarbetsmemorandum som ingåtts i enlighet med artikel 13.8. Om samarbetet inte utmynnar i samsyn kommer Europeiska kommissionen att göra en samlad bedömning av den offentliga skuldens hållbarhet, medan ESM kommer att bedöma den berörda ESM-medlemmens återbetalningsförmåga.”

9. Skäl 12 ska ersättas med följande:

”(12) I exceptionella fall ska, i linje med IMF:s praxis, en adekvat och proportionerlig form av deltagande av den privata sektorn övervägas i fall där stabilitetsstödet ges i förening med villkor i form av ett makroekonomiskt anpassningsprogram.”

10. I skäl 13 ska följande mening läggas till:

”ESM bör när den gemensamma resolutionsnämnden beviljas lån från den finansiella säkerhetsmekanismen ha status som prioriterad fordringsägare på liknande sätt som för andra ESM-lån.”

11. Skäl 14 ska ersättas med följande:

”(14) Medlemsstaterna i euroområdet kommer att stödja likvärdig fordringsägarstatus för ESM och andra stater som ger bilaterala lån i samverkan med ESM, inbegripet när det gäller lån till den gemensamma resolutionsnämnden från den finansiella säkerhetsmekanismen.”

12. Följande skäl ska införas:

”(15a)I artikel 2.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) anges att medlemsstaterna i Europeiska unionen ska samordna sin ekonomiska politik i enlighet med de närmare bestämmelserna i EUF-fördraget. Medlemsstaterna i Europeiska unionen ska i enlighet med artiklarna 5.1 och 121 i EUF-fördraget samordna sin ekonomiska politik inom Europeiska unionens råd. ESM bör följaktligen inte användas för samordning av den ekonomiska politiken i ESM-medlemmar om nödvändiga närmare bestämmelser för sådan samordning fastställs i EU-rätten. ESM respekterar de befogenheter som unionens institutioner och organ tilldelas genom EU-rätten.

(15b) ESM-medlemmarna erkänner att ett snabbt och effektivt beslutsfattande om den finansiella säkerhetsmekanismen och samordning med deltagande medlemsstater som jämsides med ESM deltar i den finansiella säkerhetsmekanismens finansiering av den gemensamma resolutionsfonden är avgörande för att säkerställa att den gemensamma finansiella säkerhetsmekanismen och de resolutioner som finansieras med den är effektiva, vilket framgår av de referensvillkor för den gemensamma finansiella säkerhetsmekanismen som godkändes av stats- och regeringscheferna i de medlemsstater som har euron som valuta vid eurotoppmötet (i utvidgad form) den 14 december 2018. I referensvillkoren anges kriterier för utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen, bland annat principerna om att den ska utnyttjas som en sista utväg och vara budgetneutral på medellång sikt, att Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 806/2014 av den 15 juli 2014 om fastställande av enhetliga regler och ett enhetligt förfarande för resolution av kreditinstitut och vissa värdepappersföretag inom ramen för en gemensam resolutionsmekanism och en gemensam resolutionsfond och om ändring av förordning (EU) nr 1093/2010[*] och Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och direktiven 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012[**] ska följas fullt ut samt villkoret om beständigt rättsligt ramverk. I referensvillkoren anges att ESM som regel ska fatta ett beslut om utnyttjande av den finansiella säkerhetsmekanismen inom tolv timmar från det att den gemensamma resolutionsnämnden har inkommit med en begäran, vilket i undantagsfall kan förlängas av verkställande direktören till 24 timmar, i synnerhet om det gäller en särskilt komplicerad resolution, samtidigt som nationella konstitutionella krav ska respekteras.

---

[*] EUT L 225, 30.7.2014, s. 1.

[**] EUT L 173, 12.6.2014, s. 190.”

13. Skäl 16 ska ersättas med följande:

”(16) Den verkställande direktörens och ESM:s personals oberoende erkänns i detta fördrag. Det bör utövas på ett sådant sätt att förenlighet med EU-rätten, vars tillämpning övervakas av Europeiska kommissionen, säkerställs när det är relevant och föreskrivs i detta fördrag.”

14. Skäl 17 ska ersättas med följande:

”(17) Tvister om tolkning och tillämpning av detta fördrag som uppstår mellan de fördragsslutande parterna eller mellan dessa och ESM bör hänskjutas till Europeiska unionens domstol för avgörande, i enlighet med artikel 273 i EUF-fördraget.

(18) ESM kommer att inrätta lämpliga varningssystem för att säkerställa att ESM mottar återbetalningar av stabilitetsstöd eller stöd från den finansiella säkerhetsmekanismen i tid. Övervakning efter avslutat program kommer att utföras av Europeiska kommissionen i samarbete med ECB och av Europeiska unionens råd inom den ram som anges i enlighet med artiklarna 121 och 136 i EUF-fördraget.”

B. Artiklarna ska ändras på följande sätt:

15. Artikel 3 ska ersättas med följande:

”ARTIKEL 3

Syften

1. Syftet med ESM ska vara att anskaffa medel och ge stabilitetsstöd på strikta villkor som är väl anpassade till de valda instrumenten för finansiellt stöd till förmån för ESM-medlemmar som drabbats eller hotas av allvarliga finansieringsproblem, om det är oundgängligt för att trygga den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet eller i dess medlemsstater. Om det är relevant för ESM:s interna förberedelser och möjlighet att på lämpligt sätt och utan onödigt dröjsmål utföra de uppgifter som ESM tilldelas genom detta fördrag, får ESM följa och bedöma sina medlemmars makroekonomiska och finansiella situation, inbegripet hållbarheten i deras offentliga skuld, samt analysera relevanta uppgifter och data. Den verkställande direktören ska därför samarbeta med Europeiska kommissionen och ECB för att säkerställa full överensstämmelse med den ram för samordning av den ekonomiska politiken som föreskrivs i EUF-fördraget.

2. ESM får bevilja den finansiella säkerhetsmekanismen till den gemensamma resolutionsnämnden för att den gemensamma resolutionsfonden ska kunna stödja den gemensamma resolutionsnämndens tillämpning av resolutionsverktyg och utövande av resolutionsbefogenheter i enlighet med EU-rätten.

3. ESM ska därför ha rätt att anskaffa medel genom att emittera finansiella instrument eller genom att ingå finansiella eller andra avtal eller överenskommelser med ESM-medlemmar, finansinstitut eller andra tredjeparter.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska de villkor som tillämpas vara lämpliga för det instrument för finansiellt stöd som väljs på det sätt som fastställs i detta fördrag.”

16. Artikel 4.4 första meningen ska ersättas med följande:

”Genom undantag från punkt 3 i den här artikeln ska ett brådskande röstningsförfarande användas om Europeiska kommissionen och ECB båda kommer fram till att underlåtenhet att omgående anta ett beslut om att bevilja eller genomföra finansiellt stöd på det sätt som fastställs i artiklarna 13–18, skulle hota euroområdets ekonomiska och finansiella hållbarhet.”

17. Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 4 ska följande mening läggas till:

”Företrädare för deltagande medlemsstater som jämsides med ESM deltar i den finansiella säkerhetsmekanismens finansiering av den gemensamma resolutionsfonden ska även inbjudas att delta som observatörer i ESM-rådets möten när frågor som rör den gemensamma säkerhetsmekanismen kommer att diskuteras.”

b) Punkt 6 ska ändras på följande sätt:

i) Led a ska ersättas med följande:

”a) Avslutande av nödreservfonden och återföring av dess medel till reservfonden och/eller det inbetalda kapitalet, i enlighet med artikel 4.4, för att få den tillfälligt upphävda tillämpningen av artikel 18a.6 första stycket att upphöra, för att ändra den omröstningsmajoritet som krävs för antagande av ett beslut om lån och respektive utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen enligt det brådskande röstningsförfarandet och för att fastställa under vilka omständigheter en översyn ska äga rum i framtiden i enlighet med artikel 18a.6 tredje stycket.”

ii) Led f ska ersättas med följande:

”f) Beviljande av stabilitetsstöd från ESM, inklusive de ekonomiskpolitiska villkor som anges i det samförståndsavtal som avses i artikel 13.3 eller som avses i artikel 14.2, och fastställande av valet av instrument och de finansiella villkoren, i enlighet med artiklarna 12–18.”

iii) Följande led ska införas:

”fa) Ändring av de kvalifikationskriterier för förebyggande finansiellt stöd som anges i bilaga III i enlighet med artikel 14.1.”

iv) Led g ska ersättas med följande:

”g) Uppdragande åt i) den verkställande direktören och ii) Europeiska kommissionen i samarbete med ECB, att tillsammans förhandla fram de ekonomiskpolitiska villkoren för det finansiella stödet, i enlighet med artikel 13.3.”

v) Följande led ska införas:

”ga) Beviljande av en finansiell säkerhetsmekanism i enlighet med artikel 18a.1 första stycket, ändring av de kriterier för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen som anges i bilaga IV i enlighet med artikel 18a.1 andra stycket, fastställande av något av det som anges i artikel 18a.1 tredje stycket och beslutande av att en sådan finansiell säkerhetsmekanism ska upphöra eller kvarstå i enlighet med artikel 18a.1 och 18a.8.”

vi) Led h ska ersättas med följande:

”h) Ändring av policyn och riktlinjen om prissättning för finansiellt stöd eller den finansiella säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden i enlighet med artikel 20.”

vii) Led j ska ersättas med följande:

”j) Fastställande av villkoren för överföring av EFSF:s stöd till ESM, inbegripet skapandet av en ytterligare del av grundkapitalet, i enlighet med artikel 40.”

18. Artikel 6 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 3 ska följande mening läggas till:

”Företrädare för deltagande medlemsstater som jämsides med ESM deltar i den finansiella säkerhetsmekanismens finansiering av den gemensamma resolutionsfonden ska även inbjudas att delta som observatörer i styrelsens möten när frågor som rör den gemensamma säkerhetsmekanismen kommer att diskuteras.”

b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Andra personer, inbegripet företrädare för institutioner eller organisationer, kan bjudas in av styrelsen för att från fall till fall delta i möten som observatörer.”

19. I artikel 7.4 ska följande mening läggas till:

”Den verkställande direktören och ESM:s personal ska endast vara ansvariga gentemot ESM och utöva sina uppdrag i full oavhängighet.”

20. Artikel 12 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska införas:

”1a. ESM får tillhandahålla den finansiella säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden utan att det påverkar tillämpningen av EU-rätten och EU-institutionernas och EU-organens befogenheter. Lån från den finansiella säkerhetsmekanismen ska endast beviljas som en sista utväg och om effekten är budgetneutral på medellång sikt.”

b) I punkt 3 ska följande mening läggas till:

”Enstegsaggregation ska tillämpas i fråga om alla nya statspapper inom euroområdet som har en löptid på över ett år och har emitterats den 1 januari 2022 eller senare.”

c) Följande punkt ska läggas till:

”4. När kommissionen utövar sina uppgifter enligt detta fördrag kommer den att se till att de insatser för finansiellt stöd som tillhandahålls av ESM enligt detta fördrag i relevanta fall är förenliga med EU-rätten, i synnerhet med de åtgärder för samordning av den ekonomiska politiken som föreskrivs i EUF-fördraget.”

21. Artikel 13 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) De inledande orden ska ersättas med följande:

”1. En ESM-medlem får rikta en begäran om stabilitetsstöd till ESM-rådets ordförande. I en sådan begäran ska anges vilket/vilka instrument för finansiellt stöd som ska övervägas. Efter att ha mottagit en sådan begäran ska ESM-rådets ordförande ge både i) den verkställande direktören och ii) Europeiska kommissionen i samarbete med ECB i uppdrag att gemensamt fullgöra följande uppgifter:”.

ii) Led b ska ersättas med följande:

”b) Bedöma om den offentliga skulden är hållbar och om stabilitetsstöd kan återbetalas. Denna bedömning ska göras på ett transparent och förutsägbart sätt samtidigt som det ska finnas en tillräcklig marginal för skönsmässig bedömning. Om det är lämpligt och möjligt förväntas en sådan bedömning göras tillsammans med IMF.”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. På grundval av ESM-medlemmens begäran och de bedömningar som avses i punkt 1 i den här artikeln, ett förslag från den verkställande direktören på grundval av dessa bedömningar och, i tillämpliga fall, de positiva bedömningar som avses i artikel 14.1 och 14.2 får ESM-rådet fatta ett principbeslut om att bevilja stabilitetsstöd till den berörda ESM-medlemmen i form av en finansiell stödfacilitet.”

c) I punkt 3 ska första stycket ersättas med följande:

”3. Om ett beslut enligt punkt 2 antas om något annat än en förebyggande villkorad kreditlina ska ESM-rådet uppdra åt i) den verkställande direktören och ii) Europeiska kommissionen i samarbete med ECB, att tillsammans och, när så är möjligt, även tillsammans med IMF, förhandla fram ett samförståndsavtal med den berörda ESM-medlemmen om de närmare villkoren för den finansiella stödfaciliteten. Innehållet i samförståndsavtalet ska avspegla hur allvarliga de svagheter som ska åtgärdas är och det valda instrumentet för finansiellt stöd. Den verkställande direktören ska utarbeta ett förslag till avtal om en finansiell stödfacilitet, inbegripet finansiella villkor och valet av instrument, som ska antas av ESM-rådet.”

d) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Samförståndsavtalet ska undertecknas på ESM:s vägnar av Europeiska kommissionen och den verkställande direktören, under förutsättning att villkoren i punkt 3 är uppfyllda och ESM-rådet ger sitt godkännande.”

e) Punkt 7 ska ersättas med följande:

”7. Både i) den verkställande direktören och ii) Europeiska kommissionen i samarbete med ECB, ska tillsammans och om möjligt även tillsammans med IMF, få i uppdrag att övervaka att villkoren för den finansiella stödfaciliteten efterlevs.”

f) Följande punkt ska läggas till:

”8. ESM får, med styrelsens förhandsgodkännande, ingå ett samarbetsmemorandum med Europeiska kommissionen som närmare beskriver samarbetet mellan den verkställande direktören och Europeiska kommissionen när de fullgör de uppgifter som ålagts dem enligt punkterna 1, 3 och 7 i denna artikel och som avses i artikel 3.1.”

22. Artikel 14 ska ersättas med följande:

”ARTIKEL 14

Förebyggande finansiellt stöd från ESM

1. Genom ESM:s instrument för förebyggande finansiellt stöd ges stöd till ESM-medlemmar med sunda ekonomiska grundförutsättningar som kan drabbas av negativa störningar som ligger utanför deras kontroll. ESM-rådet får besluta att bevilja förebyggande finansiellt stöd till en ESM-medlem med hållbar offentlig skuld i form av en förebyggande villkorad kreditlina eller i form av en kreditlina med utvidgade villkor i enlighet med artikel 12.1, under förutsättning att kvalifikationskriterierna är uppfyllda för den relevanta typen av stöd enligt vad som föreskrivs i bilaga III.

ESM-rådet får besluta att ändra kvalifikationskriterierna för ESM:s förebyggande finansiella stöd och ändra bilaga III i enlighet med detta. Sådana ändringar ska träda i kraft när ESM-medlemmarna har meddelat depositarien att de har slutfört sina tillämpliga nationella förfaranden.

2. En förebyggande villkorad kreditlina ska villkoras av att kvalifikationskriterierna i bilaga III kontinuerligt uppfylls, vilket den berörda ESM-medlemmen ska förbinda sig att göra i sin undertecknade begäran enligt artikel 13.1 som även ska belysa huvuddragen i den politik som medlemmen avser bedriva (nedan kallad *avsiktsförklaring*). Efter mottagande av en sådan avsiktsförklaring ska ESM-rådets ordförande ge Europeiska kommissionen i uppdrag att bedöma om den planerade politik som beskrivs i avsiktsförklaringen är förenlig med de åtgärder för samordning av den ekonomiska politiken som föreskrivs i EUF-fördraget, i synnerhet alla eventuella akter enligt EU-rätten, däribland yttranden, varningar, rekommendationer eller beslut som har riktats till den berörda ESM-medlemmen. Genom undantag från artikel 13.3 och 13.4 ska inget samförståndsavtal förhandlas fram.

3. Villkoren för en kreditlina med utvidgade villkor ska anges i samförståndsavtalet, i enlighet med artikel 13.3, och överensstämma med de kvalifikationskriterier som anges i bilaga III.

4. De finansiella villkoren för ESM:s förebyggande finansiella stöd ska närmare anges i ett avtal om en facilitet för förebyggande finansiellt stöd som ska undertecknas av den verkställande direktören.

5. Styrelsen ska anta närmare riktlinjer om formerna för genomförande av ESM:s förebyggande finansiella stöd.

6. Styrelsen ska regelbundet, åtminstone var sjätte månad eller efter det att ESM-medlemmen för första gången har lyft medel (genom lån eller köp av obligationer på primärmarknaden), ta ställning till en rapport i enlighet med artikel 13.7. För en förebyggande villkorad kreditlina ska rapporten visa om de kvalifikationskriterier som avses i punkt 2 i den här artikeln kontinuerligt uppfylls, och för en kreditlina med utvidgade villkor ska rapporten visa om de politiska villkoren i samförståndsavtalet uppfylls. Om slutsatsen i rapporten är att ESM-medlemmen fortfarande uppfyller kvalifikationskriterierna för en förebyggande villkorad kreditlina eller villkoren för en kreditlina med utvidgade villkor ska kreditlinan bibehållas, såvida inte den verkställande direktören eller någon annan styrelseledamot begär att styrelsen genom ömsesidig överenskommelse ska besluta om huruvida kreditlinan bör bibehållas.

7. Om slutsatsen i rapporten enligt punkt 6 i den här artikeln är att ESM-medlemmen inte längre uppfyller kvalifikationskriterierna för en förebyggande villkorad kreditlina eller villkoren för en kreditlina med utvidgade villkor ska tillgången till kreditlinan upphöra, såvida inte styrelsen genom ömsesidig överenskommelse beslutar att den ska bibehållas. Om ESM-medlemmen har lyft medel tidigare ska en ytterligare marginal tillämpas i enlighet med den riktlinje om prissättning som ska antas av ESM-rådet enligt artikel 20.2, såvida inte styrelsen på grundval av rapporten bedömer att den bristande efterlevnaden beror på händelser som ligger utanför ESM-medlemmens kontroll. Om kreditlinan inte behålls får en annan form av finansiellt stöd begäras och beviljas i enlighet med tillämpliga bestämmelser enligt detta fördrag.”

23. Artikel 15.5 ska ersättas med följande:

”5. I tillämpliga fall ska styrelsen på den verkställande direktörens förslag och efter att ha mottagit en rapport från den verkställande direktören och Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 13.7 genom ömsesidig överenskommelse fatta beslut om de delutbetalningar av det finansiella stödet som följer på den första delutbetalningen.”

24. Artikel 16.5 ska ersättas med följande:

”5. Styrelsen ska på den verkställande direktörens förslag och efter att ha mottagit en rapport från den verkställande direktören och Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 13.7 genom ömsesidig överenskommelse fatta beslut om de delutbetalningar av det finansiella stödet som följer på den första delutbetalningen.”

25. Artikel 17.5 ska ersättas med följande:

”5. Styrelsen ska på den verkställande direktörens förslag och efter att ha mottagit en rapport från den verkställande direktören och Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 13.7 genom ömsesidig överenskommelse fatta beslut om utbetalning av finansiellt stöd till en stödmottagande medlemsstat genom transaktioner på primärmarknaden.”

26. Följande artikel ska införas:

”ARTIKEL 18a

Finansiell säkerhetsmekanism

1. ESM-rådet får på grundval av en begäran om en finansiell säkerhetsmekanism från den gemensamma resolutionsnämnden och på den verkställande direktörens förslag besluta att bevilja den gemensamma resolutionsnämnden en finansiell säkerhetsmekanism för alla de användningsområden för den gemensamma resolutionsfonden som fastställs i EU-rätten, förutsatt att det finns lämpliga skyddsåtgärder.

Kriterierna för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen anges i bilaga IV. ESM-rådet får besluta att ändra kriterierna för godkännande av lån och utbetalningar och ändra bilaga IV i enlighet med detta. Sådana ändringar ska träda i kraft när ESM-medlemmarna har meddelat depositarien att de har slutfört sina tillämpliga nationella förfaranden.

ESM-rådet ska fastställa grundläggande finansiella villkor för den finansiella säkerhetsmekanismen, det nominella taket och eventuella justeringar av detta, bestämmelser om förfarandet för att kontrollera att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution är uppfyllt och om konsekvenserna för den finansiella säkerhetsmekanismen och dess användning, samt villkor enligt vilka ESM-rådet får besluta att den finansiella säkerhetsmekanismen ska upphöra och villkor och tidsgränser enligt vilka ESM-rådet får besluta att den finansiella säkerhetsmekanismen ska kvarstå i enlighet med punkt 8.

2. Den finansiella säkerhetsmekanismen ska ha formen av en revolverande kreditlina från vilken lån kan ges.

3. De närmare finansiella villkoren för den finansiella säkerhetsmekanismen ska anges i ett avtal med den gemensamma resolutionsnämnden som ska godkännas av styrelsen genom ömsesidig överenskommelse och undertecknas av den verkställande direktören.

4. Styrelsen ska anta och regelbundet se över de närmare riktlinjerna om formerna för genomförande av den finansiella säkerhetsmekanismen, inbegripet om förfaranden som säkerställer att beslut enligt punkt 5 kan antas snabbt.

5. Styrelsen ska genom ömsesidig överenskommelse och med vägledning av kriterierna i bilaga IV fatta beslut om lån och tillhörande utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen på grundval av en begäran om lån från den gemensamma resolutionsnämnden som innehåller all relevant information men samtidigt uppfyller EU-rättens krav på konfidentialitet, ett förslag från den verkställande direktören, en bedömning av den gemensamma resolutionsnämndens återbetalningsförmåga och, i förekommande fall, Europeiska kommissionens och ECB:s bedömningar i enlighet med punkt 6. Styrelsen får genom ömsesidig överenskommelse besluta att delegera uppgiften i denna punkt till den verkställande direktören för en angiven tidsperiod och avseende ett angivet belopp, i enlighet med reglerna i de riktlinjer som antagits av styrelsen.

6. Genom undantag från artikel 4.3 ska ett brådskande röstningsförfarande användas om Europeiska kommissionen och ECB var för sig bedömer att underlåtenhet av styrelsen att snabbt anta ett beslut om att bevilja lån och tillhörande utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen enligt punkt 5 första meningen i denna artikel skulle hota euroområdets ekonomiska och finansiella hållbarhet. För att ett sådant beslut ska antas genom ömsesidig överenskommelse enligt det brådskande förfarandet krävs en kvalificerad majoritet på 85 % av de avgivna rösterna. Denna punkt är inte tillämplig om, och så länge som, eventuella förfaranden pågår som rör villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution enligt punkt 8 i denna artikel och tillhörande bestämmelser som antagits av ESM-rådet.

När det brådskande förfarande som avses i första stycket används görs en överföring till en nödreservfond för att skapa en särskild buffert som täcker riskerna från lån och tillhörande utbetalningar som godkänts enligt det brådskande förfarandet. Styrelsen får genom ömsesidig överenskommelse besluta att avsluta nödreservfonden och återföra dess medel till reservfonden och/eller det inbetalda kapitalet.

Om det brådskande röstningsförfarandet har använts vid två tillfällen ska tillämpningen av första stycket tillfälligt upphävas till dess att ESM-rådet beslutar att det tillfälliga upphävandet ska upphöra. ESM-rådet ska, när den beslutar att ett sådant tillfälligt upphävande ska upphöra, se över antalet röster som krävs för att anta ett beslut enligt detta förfarande, fastställa under vilka omständigheter en översyn ska äga rum i framtiden och eventuellt besluta att ändra denna punkt i enlighet med detta, utan att sänka tröskelvärdet för antalet röster. Sådana ändringar ska träda i kraft när ESM-medlemmarna har meddelat depositarien att de har slutfört sina tillämpliga nationella förfaranden.

7. ESM ska inrätta ett lämpligt varningssystem för att säkerställa att återbetalningar av stöd från den finansiella säkerhetsmekanismen görs i tid.

8. För tillgång till och användning av den finansiella säkerhetsmekanismen enligt denna artikel krävs att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution uppfylls. Om villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution inte uppfylls kommer en omfattande översyn att inledas och det ska krävas ett beslut av ESM-rådet för att den finansiella säkerhetsmekanismen ska få kvarstå. Ytterligare bestämmelser om förfarandet för att kontrollera att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution uppfylls och om konsekvenserna för den finansiella säkerhetsmekanismen och dess användning ska fastställas av ESM-rådet i enlighet med punkt 1.

9. Vid tillämpning av punkt 8 i denna artikel ska beständighet av det rättsliga ramverket för bankresolution anses bestå av följande:

a) Beständiga regler enligt artikel 9.1 i det mellanstatliga avtalet av den 21 maj 2014 om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden (nedan kallat *det mellanstatliga avtalet*).

b) Beständiga principer och regler för skuldnedskrivningsverktyget och för reglerna om minimikrav för kapitalbas och kvalificerade skulder i direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag, förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012[*], i den utsträckning dessa principer och regler är relevanta för att skydda den gemensamma resolutionsfondens finansiella medel.

10. Vid genomförandet av denna artikel ska ESM samarbeta nära med deltagande medlemsstater som jämsides med ESM deltar i den finansiella säkerhetsmekanismens finansiering av den gemensamma resolutionsfonden.

---

* EUT L 176, 27.6.2013, s. 1.”

27. I artikel 19 ska rubriken ersättas med följande:

”Översyn och ändringar av förteckningen över instrument för finansiellt stöd”.

28. I artikel 20 ska punkterna 1 och 2 ersättas med följande:

”1. När stabilitetsstöd eller finansiering från den finansiella säkerhetsmekanismen till den gemensamma resolutionsfonden beviljas ska ESM försöka täcka sina finansierings- och rörelsekostnader fullt ut och inkludera en lämplig marginal.

2. Prissättningen ska för all finansiering från finansiella stödinstrument och från den finansiella säkerhetsmekanismen till den gemensamma resolutionsfonden närmare anges i en riktlinje om prissättning som ska antas av ESM-rådet.”

29. I artikel 21 ska punkt 1 ersättas med följande:

”1. För fullgörandet av sitt uppdrag ska ESM ha befogenhet att på kapitalmarknaderna låna upp medel från banker, finansinstitut eller andra personer eller institutioner.”

30. I artikel 30 ska punkt 5 ersättas med följande:

”5. ESM-rådet ska göra årsrapporten tillgänglig för ESM-medlemmarnas nationella parlament och högsta revisionsorgan, för Europeiska revisionsrätten samt för Europaparlamentet.”

31. I artikel 37 ska följande punkt läggas till:

”4. Varje tvist mellan ESM-medlemmar som rör uppfyllandet av villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution enligt artikel 18a får hänskjutas direkt till Europeiska unionens domstol i enlighet med det förfarande som ska fastställas av ESM-rådet i enlighet med artikel 18a.1 och 18a.8. Beslutet av Europeiska unionens domstol ska vara bindande för alla parter i förfarandet och ESM ska följa denna dom.”

32. I artikel 38 ska det enda stycket ersättas med följande:

”För att kunna fullgöra sitt uppdrag ska ESM, inom ramen för villkoren i detta fördrag, få samarbeta med IMF, stater som ger finansiellt stöd till en ESM-medlem från fall till fall, en medlemsstat i Europeiska unionen och internationella organisationer eller enheter med ansvar på närliggande områden.”

33. I artikel 40 ska följande punkt läggas till:

”4. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 8–11 och 39 får ESM-rådet, i syfte att underlätta den överföring som avses i punkt 2 i den här artikeln, skapa en ytterligare del av grundkapitalet, som ska tecknas av vissa eller samtliga andelsägare i EFSF i proportion till fördelningsnyckeln i bilaga 2 till EFSF-ramavtalet, undertecknat den 10 juni 2010 (i ändrad lydelse). Den ytterligare delen ska bestå av infordringsbart kapital, ska inte medföra några rösträtter (inte heller om sådant kapital infordras) och ska omfattas av ett maximibelopp som motsvarar det sammanlagda utestående kapitalbeloppet för de överförda EFSF-lånefaciliteterna multiplicerat med en procentsats på högst 165 %. ESM-rådet ska fastställa förfarandena och omständigheterna för infordringar och betalningar inom ramen för den ytterligare delen av kapitalet.

Den överföring som avses i punkt 2 ska inte öka summan av EFSF:s och ESM:s skulder jämfört med ett scenario där överföringen inte äger rum. Den ytterligare delen ska stödja överföringen av EFSF-lånen och ska minskas i takt med återbetalningen av dessa lån.

ESM-rådets beslut enligt första stycket ska träda i kraft efter det att ESM-medlemmarna har underrättat depositarien om att deras tillämpliga nationella förfaranden har slutförts.”

34. I artikel 45 ska leden 1 och 2 ersättas med följande:

”1. Bilaga I: ESM:s fördelningsnyckel.

2. Bilaga II: Teckning av grundkapital.

3. Bilaga III: Kvalifikationskriterier för ESM:s förebyggande finansiella stöd.

4. Bilaga IV: Kriterier för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen.”

35. Följande text ska läggas till som bilaga III:

”**BILAGA III**

Kvalifikationskriterier för ESM:s förebyggande finansiella stöd.

1. Nedanstående kriterier utgör kvalifikationskriterier för ESM:s förebyggande finansiella stöd och har fastställts med beaktande av följande:

   a) Uttalandet från eurotoppmötet av den 14 december 2018 om att principöverenskommelsen om reformen av ESM ska godkännas, att de kvalifikationskriterier som används för att bedöma en sund ekonomisk och finansiell utveckling ska förtydligas och att kreditlinor med utvidgade villkor (ECCL) även fortsättningsvis ska vara tillgängliga såsom föreskrivs i den nuvarande ESM-riktlinjen.

b) Den gemensamma ståndpunkten om det framtida samarbetet mellan Europeiska kommissionen och ESM, som är bifogad principöverenskommelsen om reformen av ESM, samt om institutionernas roller och befogenheter i enlighet med Europeiska unionens rättsliga ram.

Även med beaktande av att förfarandet för beviljande av ESM:s förebyggande finansiella stöd följer artiklarna 13 och 14 i detta fördrag och att ESM-rådet enligt artikel 14.1 i detta fördrag får besluta att bevilja förebyggande finansiellt stöd till en ESM-medlem vars offentliga skuld är hållbar, och att styrelsen ska anta närmare riktlinjer om formerna för genomförande av ESM:s förebyggande finansiella stöd i enlighet med artikel 14.5 i detta fördrag.

2. Kvalifikationskriterier för beviljande av en förebyggande villkorad kreditlina (PCCL):

Tillgång till en PCCL ska grundas på kvalifikationskriterier och begränsas till ESM-medlemmar som har starka ekonomiska och finansiella grundförutsättningar och en hållbar offentlig skuld. Som regel måste ESM-medlemmarna följa kvantitativa riktmärken och uppfylla kvalitativa krav i samband med EU:s övervakning. En bedömning av huruvida en ESM-medlem har rätt till stöd i form av en PCCL ska göras på grundval av följande kriterier:

a) De kvantitativa riktmärkena för de offentliga finanserna måste uppnås. ESM-medlemmen får inte vara föremål för ett förfarande vid alltför stora underskott och måste uppnå följande tre riktmärken under de två år som föregår begäran om förebyggande finansiellt stöd:

   i) Ett underskott i de offentliga finanserna som inte överstiger 3 % av BNP.

   ii) Ett offentligt strukturellt budgetsaldo som ligger på eller över det landsspecifika minimiriktmärket*.

   iii) Ett skuldriktmärke i form av en offentlig skuldkvot på högst 60 % av BNP eller en minskning av avståndet till 60 % under de föregående två åren med i genomsnitt en tjugondel per år.

b) Frånvaro av alltför stora obalanser. ESM-medlemmen bör inte i samband med EU:s övervakning ha fastställts ha alltför stora obalanser.

c) Om relevant, en historik av tillgång till internationella kapitalmarknader på skäliga villkor.

d) En hållbar finansiell extern balans.

e) Frånvaro av stora sårbarheter i den finansiella sektorn som utgör en risk för ESM-medlemmens finansiella stabilitet.

3. Kvalifikationskriterier för en ECCL:

En ECCL ska kunna beviljas ESM-medlemmar som inte kan beviljas en PCCL på grund av att de inte uppfyller vissa av kvalifikationskriterierna, men som har en stark allmän ekonomisk och finansiell situation och en hållbar offentlig skuld.

---

* Minimiriktmärket är det strukturella saldo som under normala konjunkturförhållanden ger en säkerhetsmarginal i förhållande till EUF-fördragets tröskelvärde på 3 %. Det används främst som en av tre uppgifter för beräkningen av det lägsta medelfristiga målet.”

36. Följande text ska läggas till som bilaga IV:

”**BILAGA IV**

Kriterier för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen

1. Nedanstående kriterier för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen har fastställts med beaktande av

a) de referensvillkor för den gemensamma säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden som godkändes vid eurotoppmötet den 14 december 2018,

b) skäl 15b i detta fördrag, i vilket det erinras om att det i de referensvillkor för den gemensamma säkerhetsmekanismen för den gemensamma resolutionsfonden som godkändes vid eurotoppmötet den 14 december 2018 anges kriterier för utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen, bland annat principerna om att den ska utnyttjas som en sista utväg och vara budgetneutral på medellång sikt, att förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen och direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag ska följas fullt ut, samt villkoret om beständigt rättsligt ramverk,

c) artikel 12.1a i detta fördrag, i vilken det anges att lån från den finansiella säkerhetsmekanismen endast ska beviljas som en sista utväg och i den utsträckning som de är budgetneutrala på medellång sikt,

d) artikel 18a.8 i detta fördrag, i vilken det anges att en förutsättning för den finansiella säkerhetsmekanismen och dess användning ska vara att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution uppfylls, och att ytterligare bestämmelser om förfarandet för att kontrollera att detta villkor uppfylls och om konsekvenserna för den finansiella säkerhetsmekanismen och dess användning ska fastställas av ESM-rådet i enlighet med artikel 18a.1 i detta fördrag,

e) artikel 18a.5 i detta fördrag, i vilken det anges att styrelsen genom ömsesidig överenskommelse och med vägledning av kriterierna i denna bilaga, ska besluta om lån och tillhörande utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen,

och med beaktande av att förfarandet för att bevilja och genomföra den finansiella säkerhetsmekanismen följer artikel 18a i detta fördrag och att styrelsen ska anta närmare riktlinjer om formerna för genomförande av den finansiella säkerhetsmekanismen i enlighet med artikel 18a.4 i detta fördrag.

2. Kriterier för godkännande av lån och utbetalningar från den finansiella säkerhetsmekanismen:

   a) Den finansiella säkerhetsmekanismen ska endast användas som en sista utväg. Detta innebär följande:

      i) De finansiella medel i den gemensamma resolutionsfonden som är tillgängliga för användning i enlighet med artikel 76 i förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen och som inte redan har avsatts för resolutionsåtgärder är uttömda, eller de finansiella medel som finns tillgängliga i den gemensamma resolutionsfonden är otillräckliga för det aktuella resolutionsärendet.

      ii) Efterhandsbidrag är otillräckliga eller inte omedelbart tillgängliga.

      iii) Den gemensamma resolutionsnämnden kan inte låna upp medel på villkor som den kan godta i enlighet med artiklarna 73 och 74 i förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen.

   b) Principen om budgetneutralitet på medellång sikt respekteras. Den gemensamma resolutionsnämndens återbetalningsförmåga är tillräcklig för att på medellång sikt helt återbetala de lån som beviljas från den finansiella säkerhetsmekanismen.

   c) De begärda medlen finns tillgängliga för ESM. För utbetalningar av kontanta medel har ESM anskaffat medel på villkor som är godtagbara för ESM, eller, för andra utbetalningar än av kontanta medel, har skuldebrev upprättats lagligt och depåförvaras hos den tillämpliga värdepapperscentralen.

d) Alla parter i det mellanstatliga avtalet inom vars territorier den relevanta resolutionsåtgärden äger rum har uppfyllt sina skyldigheter att överföra bidrag som mottagits från auktoriserade institut inom deras territorium till den gemensamma resolutionsfonden.

e) Det föreligger ingen pågående situation där den gemensamma resolutionsnämnden underlåter att fullgöra sina skyldigheter avseende lån från ESM eller från någon annan borgenär, eller så har den gemensamma resolutionsnämnden lagt fram en åtgärdsplan för en sådan pågående situation som styrelsen anser vara tillfredställande.

f) Styrelsen har i enlighet med artikel 18a.1 och 18a.8 i detta fördrag slagit fast att villkoret om beständigt rättsligt ramverk för bankresolution i artikel 18a.9 i detta fördrag är uppfyllt.

g) Den särskilda resolutionsordningen överensstämmer till fullo med EU-rätten och har trätt i kraft i enlighet med densamma.”

ARTIKEL 2

Deponering

Detta ändringsavtal ska deponeras hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd (nedan kallat *depositarien*), vilket ska sända bestyrkta kopior till alla signatärer.

ARTIKEL 3

Konsolidering

Depositarien ska upprätta en konsoliderad version av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen och sända den till alla signatärer.

ARTIKEL 4

Ratificering, godkännande eller godtagande

1. Detta ändringsavtal ska vara föremål för ratificering, godkännande eller godtagande av signatärerna. Ratificerings-, godkännande- eller godtagandeinstrument ska deponeras hos depositarien.

2. Depositarien ska underrätta de andra signatärerna om varje deponering och om dagen för denna.

ARTIKEL 5

Ikraftträdande och anslutning

1. Detta ändringsavtal träder i kraft den dag då ratificerings-, godkännande- eller godtagandeinstrumenten har deponerats av samtliga signatärer.

2. Före ikraftträdandet ska detta ändringsavtal vara öppet för anslutning av medlemsstater i Europeiska unionen som ansluter sig till fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen i enlighet med artiklarna 2 och 44 i detta ändringsavtal.

Artiklarna 2 och 44 i fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen ska också vara tillämpliga på anslutning till detta ändringsavtal.

Det ska krävas av den medlemsstat som ansluter sig att den samtidigt med ansökan om anslutning till fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen lämnar sin ansökan om anslutning till detta ändringsavtal. Styrelsens godkännande av en ansökan enligt artikel 44 i fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen ska få verkan vid samtidig deponering av instrumenten för anslutning till både fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen och detta ändringsavtal.

Upprättat i … den … i ett enda original, vars nederländska, engelska, estniska, finska, franska, tyska, grekiska, iriska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, portugisiska, slovakiska, slovenska, spanska och svenska texter är lika giltiga.